

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

卷之三

16

[10.000]

ՏԵՏՐԱԿ

ԳՈՎԱՍԱՆԱՑ

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՄՕՐՔՆ ՏՆՈՐԻՆԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՑ

ՈՐՔ ԵՆ ՅԱՍՏՈՒԱԾԱՀՐԱՅ ՔԱՂԱՔՆ
ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

Ի ԽՆԴՐՈՅ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԵՒ ԶԵՐՄԵՇԱՆԴ
ՈՒԽՏԱԻՌԱՑ

4 // 105473

ՏՊԱՐԱՆ

ԱՌԱՔ. ԱԹՈՒՐՈՅ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

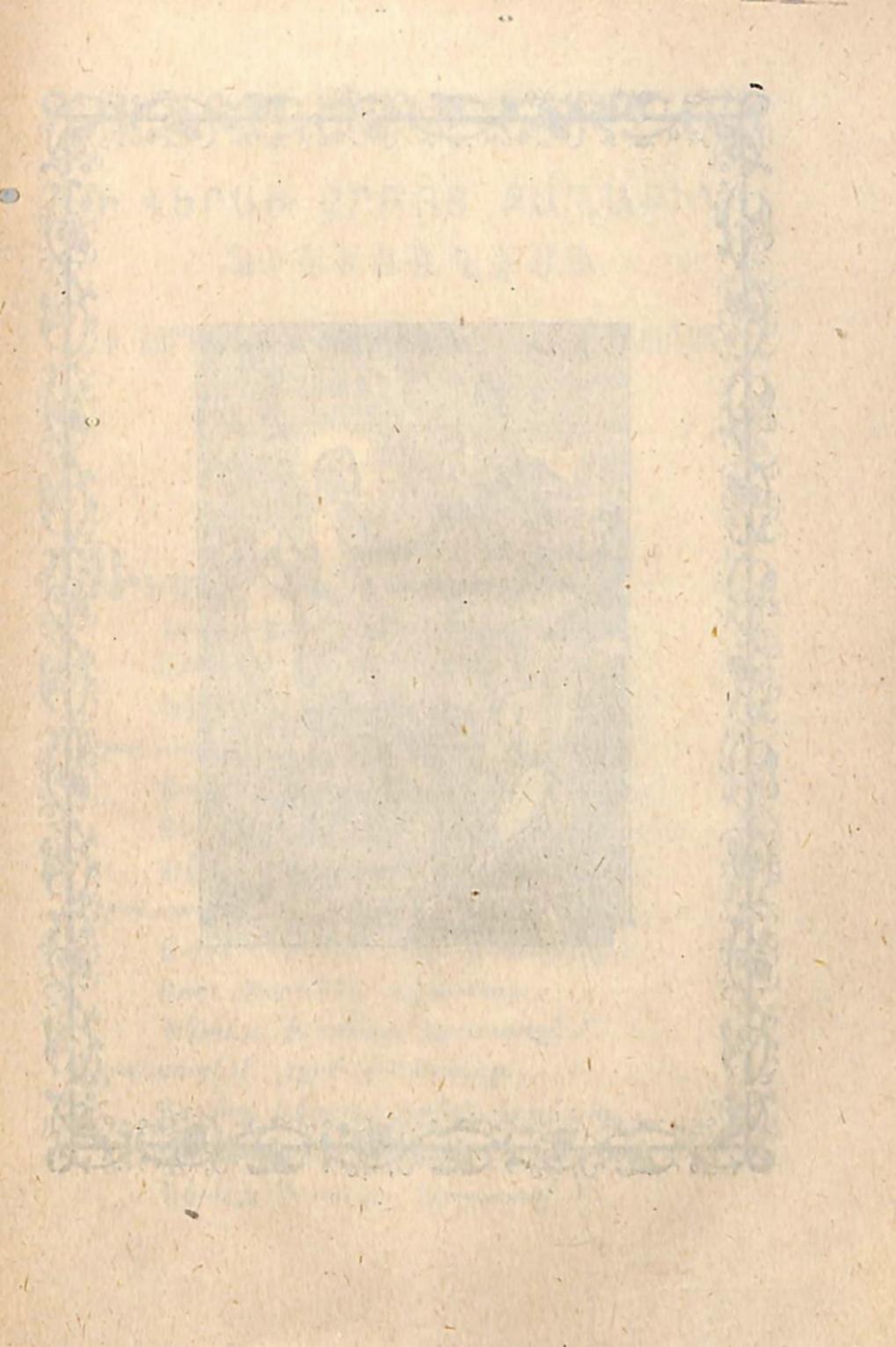
ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

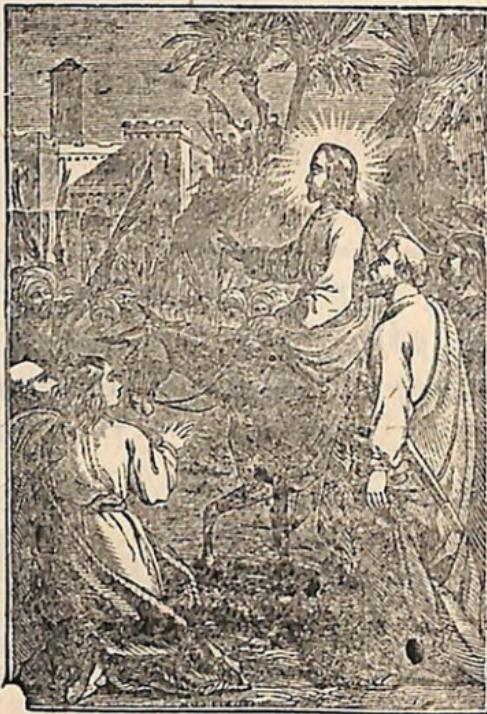
1914

Կցեսցի լեզու իմ ի ժիմս իմ թէ ոչ յիշեցից
զիեզ, թէ ոչ նախ նուագեցից զիեզ Եռուսաղէմ,
սկիզբն ուրախութեան իմոյ։ Մաղմ. ձԼԶ. 6։

ՏԱՐ ԳՈՎԱՍՍՆԱՅ

Ի ՎԵՐԱՅ ՍՐԲՈՅ ՔԱՂԱՔԻՆ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Ի ՅՈՐԴՈՐՈՒՄՆ ՈՒԽՏԱՓԱՓԱԳ ՀԱԻՌ.ՏԱՅԵԼՈՅ

ԵՐԳ. Ա.Ռ.ԶԻՆ

ՊԵՄԼԵ քաղաք ծովուն մօտիկ ,
Երուսաղէմ խիստ խորոտիկ ,
Անմահութեան բուրէ հոտիկ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :
Երուսաղէմ է ծաղկեալ դաշտ ,
Ցորում բնակին շատ խաչապաշտք .
Տէր մեր Քրիստոս ընդ մեզ է հաշտ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :
Երուսաղէմ է սուրբ քաղաք ,
Ցամէն օր գոյ անդ պատարագ ,
Որոյ շնորհն է մշտածագ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :
Երուսաղէմ յոյժ փառաւոր ,
Ցուխտ եկողաց դանձ հոգեւոր
Մահտեսութեան անուն տայ նոր .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Երուսաղէմ՝ վեց դուռ ունի ,
Մըտանողաց մեծ շնորհ ունի .
Զի քաղաք Տեառն անուանի .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Առւրբ Փրկիչն է բանտ Քրիստոսի ,
Հրեշտակապետն ՚ի նոյն կարգի .
Սուրբ Յակոբ է վանք պանծալի .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Յորդանան գետ մկրտութեան ,
Սուրբ Վերնատունն հաղորդութեան ,
Սուրբ Գողգոթայն խաչելութեան .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Առւրբ Յարութիւն է բարձրացն ,
Յօրինուածն է գեղեցկօրէն ,
Բաղձան դիմել աշխարհ ամէն .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Առւրբ Յակոբն է բարձր շինած ,
Աւագ Խորանն ոսկեջըրած ,
Պողոս Պետրոս վըրան դրած ,
Սուրբ Գլւագիրն յինքն է թաղած։

Գլւագիրն դուռն յորժամ բանան ,
Անդ մերձակայք փղձկին և լան ,
Հոգւովլ ցնծան ուրախանան .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Ծունք եղեալ զայն համբուրեն ,
Եւ խնդրուածք բաղում առնեն ,
Յորդ արտասուօք զոգիս մաքրեն .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ։

Առւրբ Յակոբն է զարմանալի ,
Արեգական նման վայլի ,
Պարգեւ տուեալ Հայոց աղքի .

Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Առւրբ Յակոբն է բազմասեղան ,
Վարդապետաց հանդիսարան ,
Քսան եւ հինգ ունի խորան
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Առւրբ Վերնատունն երբ ոք հայի
Սուրբ Նշանէն անդ զարհուրի ,
Յանոյշ հոտոյն յոյժ զմայլի .

Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

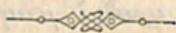
Առւրբ Յակոբն է գանձ բարելի ,
Բոլորն ամէն եկեղեցի ,
Ուխտաւորաց ուխտատեղի .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Եջմիածինն յետոյ շինած ,
Սուրբ Սինա նոր խորան օծած ,
Ի վերայ սուրբ երից վիմաց .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Կորոդ շինեալ կանանց տեղի ,
Որ Վերնատուն անուամբ կոչի .
Երկու խորանիք կան յայն վայրի ,
Ուր պատարագ մատուցանի :

Յընթեաց խորանն ՚ի հինգշաբթի՝
Յաւագ աւուրս սուրբ շաբաթի ,
Եւ ՚ի միւսում սուրբ խորանի ,
՚ի սուրբ տօնին Վարդավառի :

Ի սէր քո սուրբ օրհնեալ Գլխին
Երկու արքայք սիրով վառին ,
Մեծըն Տըսդատ եւ Կոստանդին
Սուրբ Հաւատով առ քեզ եկին :
Քրիստոս Աստուած Տէրն ամէնին
Ոզորմելով գործոյս ձեռին ,
Լսել տացէ ինձ ծառային՝
“Ե՛կ որհնեալ ձայնն աստուածային :
Որ մեղաւոր եմ հողածին ,
Գու ես իմ յոյս , Աստուածածին ,
Բարեխօսեա՞ առ Միածին
Յիսուս Որդիլ յաւուր մեծին :

ԵՐԳ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ասացեալ բարառնաբար ՚ի վերայ փրկագործ
Զարչարանաց տեղեացն Քրիստոփի :

Ի սուրբ Երկիրն այն Աւետեաց
Ժաման Հասեալ ուխտաւորաց ,
Հարցաք զնա ուրախազգեաց
Ուր է քաղաքն աննման ,
Ուր է , Ուր է , յորում էր մեր
Արքայն օծեալ :
Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .
Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :
Պարեալ հոգւով անդ յնձացաք ,
Մարմնավ զուարթուն ՚ի սէր անկաք ,

Երբ ՚ի սուրբը լեառըն այն հասաք .

Ո՞ւր է տեղին բարձրացուցման ,

Ո՞ւր է , ո՞ւր է , յորս կայր մեր կեանք

Անդէն կախեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէ՛ր դուք զայն , օրհնեալք :

Օրհնաբանեալ զմեր Արարիչ

Ըզլարգեւացըն ընձեռիչ ,

Երբ հայեցաք զայն կառափիչ ,

Ո՞ւր է սուրբ լեառըն Գողդոթայն ,

Ո՞ւր է , ո՞ւր է , յորում Յիսուս

կայր տարածեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէ՛ր դուք զայն , օրհնեալք :

Աեկարեկաւ սրտի մեր նաւ

Ցահէ փառաց նորին անբաւ ,

Ուր խնդիր մեր յառաջ եդաւ .

Ո՞ւր է վէմըն այն պատառման ,

Ո՞ւր է , ո՞ւր է , յոր կայր անմեղ

Գառըն զենեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէ՛ր դուք զայն , օրհնեալք :

Օրդւոց մարդկան սակըս մեզաց

Ի խաչ եւ անդ Տէրըն փառաց ,

Զայն վայր հարցաք արիւնամած՝

Ո՞ւր է տեղին կողին խոցման ,

Ո՞ւր է , ո՞ւր է , յորում ջուր եւ

Արիւն բղխեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է, զի՞ է.

Եկայք տեսէ՛ք դուք զայն, օրհնեալք :

Վարսափելիդ ՚ի հրեշտակաց

Բարեբանեալ համայն յաղանց,

Զքեղ աղաչեմք, ով Տէր գըթած,

Ուր է լեզին այն դառնութեան.

Ուր է, ուր է, զոր ընկալար

Դու ծարաւեալ:

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է, զի՞ է.

Եկայք տեսէ՛ք դուք զայն, օրհնեալք :

Վայ եւ եղուկ մերոց անձանց

Զի մատնեցաք ըդքեղ մեղաց,

Արդ ոչ ցաւեալ կրկին հարցաք,

Ո՞ր այն ցաւոցդ քո նման.

Ուր է, ուր է, զոր կըսեցեր

Դու խոնարհեալ:

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է, զի՞ է.

Եկայք տեսէ՛ք դուք զայն, օրհնեալք :

Արդարութեան է նա աղբիւր,

Դատապարտեալ կամաւըն իւր.

Զարչարանօք որ անդ տանջիւր,

Ուր է արիւնն սուրբ ուռոգման.

Ուր է. ուր է, սուրբ գլուխ փշօք

Իւր պսակեալ:

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է, զի՞ է.

Եկայք տեսէ՛ք դուք զայն, օրհնեալք :

Պամից ստեղծողըն դու էից

Հարեալ յեղեգըն յոյժ ձաղից,

Որով հայցեմք ըզմուտ ելից ,
Ուր է տեղին զքեղ կատակման ,
Ուր է , ուր է , յորս գանեցար
Անդ հայհոյեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէր դուք զայն , օրհնեալք :

Դատեալ սրպէս նա պարտաւոր՝

Բառնայր ՚ի յուս զփայտ ահաւոր ,

Ի բանտ մահու լեալ ուղեւոր .

Ուր է տեղին այն արգելման ,

Ուր է , ուր է յոր զԱդամայն

Զպարտա քաւեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէր դուք զայն , օրհնեալք :

Անապական իւր սուրբ մարմնով

Ցոյժ վշտագնիւր նա տագնապով ,

Կրկին ըզնաչ բառնայր ուսով ,

Ուր է տեղին այն գըլորման .

Ուր է , ուր է , յոր կայր Փրկիչ

Անդ մերկացեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէր դուք զայն , օրհնեալք :

Պարտաւորեալ հանդէպ խաչի

Երես անկեալ կամք առաջի ,

Եւ հարցանեմք զլոյսդ կենդանի .

Ուր է մուրհակ այն պատառման

Ուր է , ուր է , զոր ջնջեցեր

Արեամք սրբեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Երբ հաւանեալ նա պատեցաւ ,

ի Յովեկայ փառօք բարձաւ ,

Գանձըն կենաց անդ զմուեցաւ ,

Ուր է տեղին այն պատանման .

Ուր է , մւր է , յոր ըզծածկոյթ

Հնոյն էր զգեցեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Տարեալ եդաւ 'ի Գերեզման ,

ի զի՞ււօրաց թողեալ պահստան ,

Ծածկեալ ՚ի սիրտ երկրի մժան ,

Ուր է տեղին այն սուրբ թաղման ,

Ուր է , մւր է . յորում էր դանձն

Անմահացեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Են որ յարեաւ ըքեղ փառօք՝

Յարոյց զբնութիւնը իւր սարօք .

Արցոյց ըզմեղ իւր պարգեւօք .

Ուր է տեղին սուրբ Յարութեան ,

Ուր է , մւր է , յոր կայր Նրեշոակ

Զի՞ւջ լուսափայլ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

ԵՐԳ ԵՐԻՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Երուսաղէմի և այլ սուրբ Տեղեաց :

Ի սէր հարեալ աստուածակոխ
սուրբ քաղաքին ցանկալի,
Յար եւ յաւէտ կարօտութեամբ
անձն իմ հիւծի, միշտ հալի.
Նօրին տեսոյն սիրտ իմ քաղձմամբ
աչս արտասուօք լցեալ լի .
Դէպ ՚ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
առնէր տանէր հովի զիս ,
Դէպ ՚ի սուրբ վայրորն փրկական
փչէր տանէր հովի զիս՝ հովի զիս :

Յորին սիրոյն եւ տեսլենէն
ըլ կարացի ես յագիլ,
Ի հեռանալս եւս առաւել
ունիմ կարի բորբոքիլ .
Յոր վայր նստիմ ուր եւ լցեմ
ըռնիմ երբէք դադարիլ .
Դէպ ՚ի քաղաքն աստուածակոխ
առնէր տանէր հովի զիս ,
Դէպ ՚ի սուրբ վայրորն փրկական
փչէր տանէր հովի զիս՝ հովի զիս :

Օդաթըռիչ թեւըս տայր ինձ
ամենազօր Փրկիւն իմ ,
Որ սըլուցեալ հասանէի
՚ի սուրբ Տեղիսն ըղձագին .

Կրկին դիպեալ սուրբ վայելմանց
լինէի ես խնդագին .

Դէպ 'ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
առնէր տանէր հովն զիս .

Դէպ 'ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս :

Տաղիմ տենչմամբ մեծ Տաճարին
սուրբ Յարութեան մեր Փրկչին ,

Ուր կան տեղիք շընորհաձիր ,

Գերեզման Տեառն Արարչին
Ժամերգողաց երգ քաղցրաձայն
միշտ յունկս իմ՝ առ հնջին .

Դէպ 'ի Տաճարն սուրբ Յարութեան
առնէր տանէր հովն զիս ,

Դէպ 'ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս :

Անձկացեալ եմ այն սրբազն
Տեղւոյն , որ կայ 'ի յԱյրին .

Ուր Տէրըն մեր ծընեալ եղաւ
'ի լուսափայլ սուրբ Մսրին ,

Դասք հրեշտակաց անդ պար առեալ
օրհնապանիչ միշտ լինին .

Դէպ 'ի սուրբ վանսըն Ծընընդեան
առնէր տանէր հովն զիս ,

Դէպ 'ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս :

Պոտեալ ըղձիւ միշտ փափագիմ
ամէնահրաշ տաճարին ,

Ամէնօրհնեալ Մօր Տեառն իմոյ
գերամաքուր սուրբ Շիրմին .

Ուս սերովքէք եւ քերովքէք
անտեսաբար գումարին
Դէպ ՚ի տապան սուրբ Տիրամօրն
առնէր տանէր հովն զիս ,
Դէպ ՚ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս =

Եռանդագին եմ կարօտիւ
սուրբ Յակոբեանց մեծ գահին ,
Ուր կայ տապան Տեառընեղբօր
ներքոյ Աւագ սեղանին .
Այլ եւ Որդւոյն Զեբեդեայ
Գլխադիրն այն ցանկալին .
Դէպ ՚ի յԱթուն սուրբ Յակոբեանց
առնէր տանէր հովն զիս ,
Դէպ ՚ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս ,

Սիրով մեծաւ հեռուստ աստի
ծունը եւ համբոյր արդ ձօնեմ ,
Շընորհաբաշն քարանց հողոյն
ըղդէմըս իմ առփարեմ .
(Առ մեծ) թուոյս կարօտակիր
Հեննէս զերդըս յարմարեմ .
Դէպ ՚ի Քաղաքն աստուածակոլս
առնէր տանէր հովն զիս ,
Դէպ ՚ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս :

ԵՐԳ ԶՈՐՈՐԴԻ

Գովասանութիւն ՚ի վերայ Սրբոյ Երուսաղէմի :

ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀԻՆԵաԼ Քաղաք պատուական ,
Ցանկալի զուարէմնոց եւ որդւոց մարդկան .
Ըղքեղ նորոգեաց Դաւիթ մեծ արքայն ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական :
Անմահ արքային դու ես բնակարան ,
Որդւոյն Աստուծոյ վայր անօրէնութեան .
Աղինք ամենայն գալ առ քեղ ցանկան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման :
Կամարին Երկնից ես հանգունական ,
Առ դիրս աստեղաց ՚ի հաստատութեան ,
Ընդ կենդանակերպուն Երկոտասան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական :
Որդւոյն Յակոբայ տուար սեպհական ,
Վիճակաւ անկար տոհմին Յուղայեան .
Քեղ Հինեաց տաճար Սողոմոն արքայն ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման :
Բուրէ միշտ ՚ի քէն հոտ անմահութեան ,
Վարդի շուշանի խնկոց զանազան .
Կամ ազնիւ իւղաց նարդից բալսան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական :
Քաղաք ես դու մեծ թագաւորական ,
՚ի քեղ կառուցաւ նոր Սողոմոնեան ,
Աշխարհամատրան տաճար Յարութեան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման :

Աղբեւը Սելովամ՝ ջուր անմահութեան՝

Բղևեալ զովարար ծարաւ բընութեան.

Դու մեզ նոր Սիոն քրիստոնէութեան.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական:

Հաճեցու ՚ի քեզ Տէրըն վերնական,

Վէմ ընտիր եգեալ ՚ի գըյուխ անկեան.

Զի ինքըն Քրիստոս ՚ի քեզ յարաժամ,

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման:

Աստ եղեւ հոգւոյ փրկութիւն մարդկան,

Որ ել իսկ ՚ի խաչ Տէր ՚ի Գողգոթայն.

Յանցանքն Աղամայ Եւայի թողան.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական:

Մոր երկնք յերկրի հրաշափառական,

Դու նոր արեւելք նոր արեգական.

Նորոգեալ ցնձան դասք քրիստոսական.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման:

Առ քեզ գանձ բաղում հոգեւորական,

Որով լիանան աշխարհ ամենայն.

Նախ եւ առաջին Տեառըն Գերեզման,

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական:

Յոյժ ահեղագոչ իջմամբ մեծաձայն

Պար առնեն մօւսայք միշտ համանգամայն,

Մեզ Քրիստոնէից լըր դռւ օգնական.

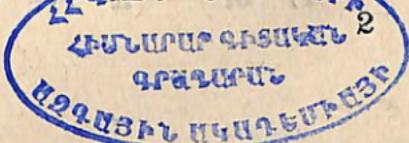
Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման:

Ե՛ գեթսեմանի ձորն արքունական,

Ուր Աստուածածնին դիրն է եւ տապան,

Անդ լինելց է վերջին դատաստան.

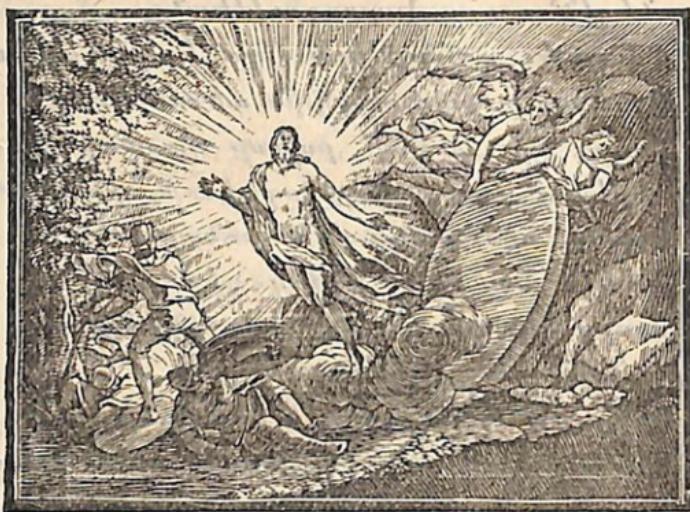
Սուրբ Երուսաղէմ, բայց պատուական:

Ամենայն սրբոց ես ընդունարան ,
Եւ մեղաւորաց մարդկան քաւարան .
Ի քէն մըտանեն ՚ի յերկնից խորան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման .
Աերտ երկրի ես դու Տեառըն տիրական՝
Հանգոյն Աթոռոյն քերովէ ական .
Ոտից Արարչին եղեր պատուանդան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական .
Աքդ՝ չունիմ կարիք , զոր քեզ է արժան
Բարբառել բանիւք գովասանական .
Կամ՝ տաղիւ չափել երդ ներբողական ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման .
Ցնծութիւն ես դու աշխարհի համայն ,
Առաւել Հայոց ազգիս Արամեան ,
Որք սերտ սիրով դիմեն սու քեզ գան .
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական .
Երեք տաճար են աստ հիացական ,
Մեծի Յարութեան եւ սուրբ Ծընդեան ,
Եւ սուրբըն Յակոբ փառաւորական .
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման .
Արքային Երկնից բարելի սեղան ,
Խունկ եւ պատարագ ՚ի քեզ վերանան .
Շնորհք սուրբ Հոգւոյն քեւառ մեղմիշտ գան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք պատուական .
Լցեալ տօմարիս մեր Յարեթական՝
Հաղար եւ ութսուն թիւն էր ՚ի լըման ,
Յակոբէս այս երդ քեզ ընծայեցան .
Սուրբ Երուսաղէմ , քաղաք աննման :

Եմն անեղին՝ սուրբ Երրորդութեան
Փառք եւ գոհութիւն միշտ եւ յաւիտեան,
Արա՛ զմեղ արժան քոյին տեսութեան,
Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական։
Դասք երկնից զօրաց շուրջ ըղքեւ պարեն,
Ըղսաչեալ Փրկիչն մեր օրհնաբանեն,
Որ եկն ազատեաց ըզմեղ գերողէն,
Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման։
Ո՛չ գոյ նման քեզ ՚ի մէջ աշխարհի,
Որ յար նման ես վերին Սիոնի.
Արժան արա՛, Տէ՛ր, տեսլեամբ սուրբ Երկրի
Զազդըս մեր համայն սիրով ըղձալի։

ԵՐԳ ՀԻՆգԵՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Գերեզմանին Քրիստոսի:

Իմոյ Փրկչին սուրբ Գերեզման,
Աննիրհ Տեառըն գու քընարան .
Զուարթունն ձայնէր ուրախական՝
Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :
Առ վիմափոր դիր հրաշական
Աստուածային մարմնոյն ննջման .
Զինուորքն եղեն զարհուրական ,
Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :
Օթեալ ՚ի քեզ լոյսն իշական
Յերիս ըրջան արեգակական .
Ելմամբն ՚ի քէն կնիք քո չեղծան .
Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց .

Տարեալ ՚ի քեզ զվէմն երկրավեր՝

Ծագեաց ՚ի սփիւռս լոյս երփնածիր,

Կռամոլութեանց տայ ցան եւ ցիր.

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :

Առիւճն Յուղայ այն Յակոբեան

Յառնէ ՚ի քէն ՚ի քնոյ ննջման,

Կապտէ զիապուտն յաղթողսկան.

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :

Պամք իւղաբէր կանանց եկին,

Զվէմն ՚ի դրանց բարձեալ տեսին,

Զուարթնոյն լուեալ տարածեցին.

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :

Էնն յարեալ նախ Մօրն երեւեալ,

Մագդաղենոյն յետոյ յայտնեալ

Մետասանից ասկա դիմեալ,

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :

Աերովէն կայր առ դրան քոյին,

Լուսափայլ էր նիստ ՚ի վլիմին.

Զայնիւ մեծաւ գոչէր ուժդին՝

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց :

ԵՐԳ. ՎԵՅՑԵՐՈՐԴ

Գովասանուրիւն ՚ի վերայ սրբոյ Գերեզմանից
Քրիստոսի :

Առւրբ գերեզման յոյժ գովելի ,
Համայն աղանց ես ցանկալի .
Առ քեզ դիմեմք աղերսալի ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման .
Աթոռ եղեր դու Արարչին ,
Հանգստարան անմահ Փրկչին .
Զարչարելոյն ՚ի փայտ խաչին ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :
Այն որ ՚ի նմին ահեղ գուշեաց ,
Երեքօրեայ ՚ի քեզ ննջեաց .
Ինքըն զարթեաւ եւ զմեղ փըրկեաց .
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման .
Դու պարձանք քրիստոնէից .
Յոյս յարութեան մեղ համայնից .
Ըլքեզ Աստուած փառօք ելից ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման .
Ի Սրբվեէից օրհնարանիս ,
Ի քրիստոնէից Երկրողադիս .
Քան զարեգակն սպայծառ փայլիս ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :
Լուսապայծառ սուրբ Գերեզման ,
Աստուածորդւոյն տեղի թաղման ,
Անմահութեան հստոյն բաւրման ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման .

Առւրբ եւ մաքուր Գերեզման կյս ,
Քրիստոնէից պարծանք եւ յօյս .

Ի քէն բղխի միշտ պայծառ լրյս ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Յոյժ փափագիմք օրհնեալ տեսոյդ ,
Եւ կարօտիմք քաղցրիկ գեղսյդ ,
Երկրպագեմք քարիդ՝ հողսյդ ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Արժանացն քում տեսութեան ,
Եւ բաց մեղ դուռն ողորմութեան .
Քանզի գին եմք անգին արեան ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Գերեզման ես լուսափայլեալ ,
Սքանչելափառ Տաճար կազմեալ ,
Տեառն Աստուծոյ տուն անուանեալ ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Արսափելի ես Հրեշտակաց ,
Եւ սոսկալի հողեղինաց .

Դու յարկ եղեր Բանին կենաց ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Ի քիմք անոյշ հստ ծաւալի ,
Ըզեամբա քո համբուրողի .
Զքեղ տեսալաց բիւր երանի ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

ՀղԳերեզմանդ կնքեալ բանան ,
Եւ ցնծութեամք անդր ընթանան .
Զլյս քո տեսեալ ուրախանան ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Առ թաղեալըն ՚ի քեզ մաղթեմք ,
Արժանանաւ տեսոյդ խնդրեմք .
Նմա եւ քեզ երկըսպագեմք ,
Լուսածաւաւ սուրբ Գերեզման :

ԵՐԳ ԵՅԹՆԵՐՈՐԴ

Դարձեալ ՚ի նոյն՝ աղերսախառն :

Առ քեզ եկից սրտավափառք ,
Զքեզ համբուրեւ տենչիւ անյագ .
Զիս ՚ի մեղաց փրկեաւ արագ ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Ի մէջ մեղաց անկեալ գերի ,
Ցամեն կողմանց գտեալ թերի .
Ողսրմեաւ ինձ մեղաւորի ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Ի դուռըդ գամ լուսպէտ լալով ,
Բայց գառըս տամ ալօթելով ,
Լուսոյդ հոտովն ըզմայլելով ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Բազումք ընդ իս ընթացակից ,
Ես ՚ի սէր քո յառաջդ եկից .
Արբեւ հոգւով երկըսպագից ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Կամ ւ ՚ի իաչ բեւեռելոյն ,
Արիւնաներկ խոցեցելոյն .

Փառօք ՚ի քեզ թաղեցելոյն ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Զաշխարհ ամէն ղուարթերես
Սիրով կապեալ յոտսըդ քերես
Եւ համայնից նոցա ներես ,
Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման :
Անմահ Փրկչին դու աննման
Եղեք տեղի մարմնոյն թաղման .
Եւ ՚ի Հօրե լուսոյն ծագման
Անուանեցար լոյս Գերեզման :

ԵՐԳ ՈՒԹԵՐՈՐԴ

Ուղերձ մաղքանաց առ Աւխարհամատրան Տաճարն
որ ՚ի սուրբ Յարութեան :

Արփիահբաշ դու հարսնարան
կենարարին ,
Երկնք յերկրի լուսափայլեալ
գեր քան զարփին .
Մահու մարմնով նեղողն ՚ի ծոց
՚ի քո շիրմին
Յարեալ փառօք , ձայնէր ղուարթունն
ահա տեղին :

Այս Տաճարաց սուրբ Յարութիւն
մեր հոգեծին ,
Անմոհութեան ՚ի քէն պարգեւը
մեղ ծագեցին .

Առ լնդհանուր Եկեղեցիս
ծագաց երկրին ,
Բղխեսցեն գետը յորդախաղաց
ջուր կենդանին :

Քեզ յամենայն լեզուաց աղդաց
անլոելին
Միշտ օրհնաբան հոգենուագ
ձայնը աստ հնչին
Գեւ արդ փառօք յնծոյ յաւետ
աղդ Հոյկաղին .

Ի նոր սեղան զենմամբ անմահ
սրբոյ Գառին :

Արդ խոնարհեալ սրբոյ Տեղւոյս
շնորհաց քոյին՝
Փառս վեր երգեմք յարուցելոյ
քեզ Անմահին .

Երկրսպագուացս՝ ուր կամք սրբոյ
Գերեզմանին ,

Տացես դասիլ յանմահական
քում վիճակին :

Յողոք անկեալ մաղթեմք ըզլոյսդ
իմանալին ,

Յերկնախումբ պար խառնեալ ըզմեղ
տաճար վերին :

Պամեալքս աստէն ՚ի միութիւն
սրահի քոյին,
Գեղանշոյ ըզմայլեսցուք
յիսկականին :

ԵՐԳ ԻՆՆԵՐՈՐԴ

Առ սուրբ Բանեն :

Քեզ Հօր լուսոյ Երկնաւորի
հոգւով բեկման՝
Երկրպագեմք ՚ի Տաճարիս
այս սրբութեան.
Ուր միածին Որդիու Եկեալ
լոյսն անսահման,
Վառեաց ըզսէր ընդ Աստուծոյ
եւ ընդ մարդկան:
Աշխարհագոյժ այս վայր Փրկչին
սրբասահման:
Եղեւ չորրորդ տեղի մթին
բանտ արգելման.
Ուր դա վերջին հասեալ վշտաց
անարգական,
Յաղերս առ քեզ ձեռք մեր յերկինս
աստ ամբառնան:
Հան ՚ի բանտէս, լոյծ ՚ի կապէս
զամենեսեան,

Ուզգեա՛ գնալ ըղհետ Որդւոյդ
միշտ անխափան ։
Հանդւ ղջողիս նախնեաց մերոց
յերկնից խորան,
Պարիլ ցնծալ ընդ Հրեշտակաց
՚ի յաւիտեան ։

ԵՐԳ ՏԱՄՆԵՐՈՐԴ

Ի ՏԵՂԻԱ՛ ՈՒՐ զհանդերձսն բաժանեցին ։

Փրկեչ մեր եւ Տէր յաղթաղն մահու
տուիչն կենաց ,
Գայ ՚ի մահ խաչի , տայ զարիւն իւր սուրբ
՚ի գեն վրկանաց ,
Այնմ որ արկանէ որպէս ըղհանդերձ
զլոյս անձառ փառաց .
Վիճակ արկանեն հանդերձի նորա
դասքըն զինուորաց :
Որում վկայէ մեղ տեղիս այս սուրբ
պաշտեալ Հրեշտակաց ,
Ընդունելով միշտ երկրպագութիւն
յիւրոց սիրողաց .
Ուր այժմ ՚ի թափոր պար առեւլ շրջիմք
ձայնիւ երգասաց ,
Եւ աղաղակեմք՝ լուր Փրկեչ բարի
մեր պաղատանաց :

ԱԵՐԼԵԱ ՚ի մէնց Տէր մերկութեամբ քոյին
զգործ խաւարամած,
Եւ ըզդեցն մեղ զէն արդարութեան
զզրահ անթափանց,
Փոխան հանդերձիդ՝ որ անհերձ մնաց
վիճակեա ըզմեղ ՚ի քո միութիւն
յերկրին կենդանեաց:

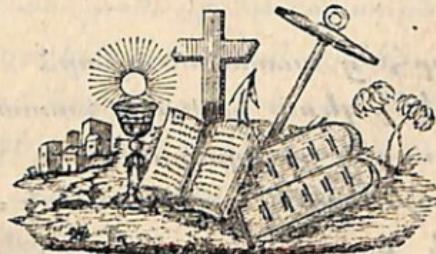
ԵՐԳ ՄԵՏԱՍՍՆԵՐՈՐԴ

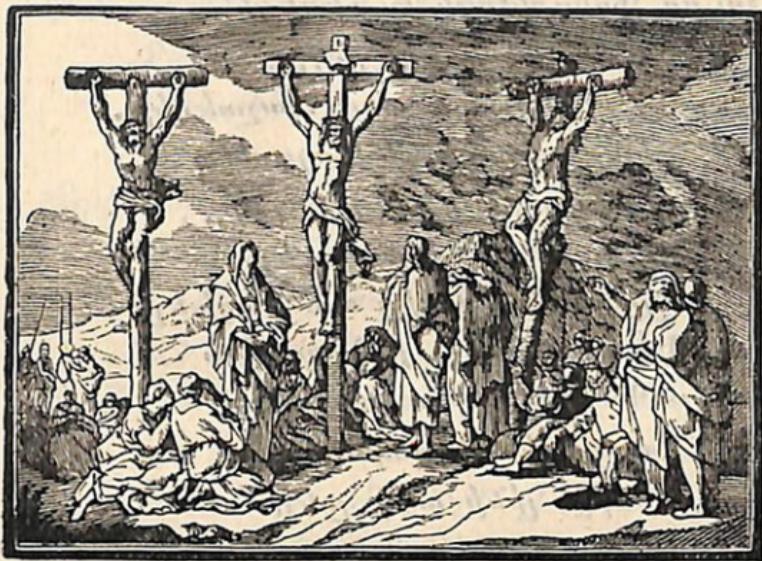
Ի վերայ սրբոյ Խաչին:

ԱԻՀՄ որ ընդ Հօր՝ է նա պարզ մի,
Որ ընդ աջմէ նորին բազմի.
Այս ուժմ Խաչ աթոռ կաղմի,
Հանդշարան մի ոչ գտանի:
Շարակցեալ ընդ մարմնոյ բաւի,
Որ բարձողն է մերոյս ցաւի.
Խակ այժմ ՚ի Խաչին ծարաւի,
Արբուցիչ մի ոչ գտանի:

ԱՂՔԻՒՐ կենաց յորմէ հեղի
Անդուլ ՚ի դասս մարդկան ցեղի,
Եւ ինքն ՚ի մէջ նեղչաց նեղի,
Հանդուցիչ մի ոչ գտանի:
Կարդայ առ Հայր իւր սիրելի,
Ճայն ածելով նվի էլի.
Եղեւ մեռեալ եւ պատելի,
Ուժ պատով մի ոչ գտանի:

Տուեալ զեղէդն յաջոյ ձեռլին ,
Փոխան ոսկւոյ գաւաղանին .
Ի ծունք իջեալ բարբառէին՝
Ողջ լեր , Արքայ , Հրէից ազգին .
Ծածկեալ զերեօըն տանջէլն ,
Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին .
Եւ հանէին նմա ապտակ ,
Եւ մըլ եհար՝ հարցանէին .
Մեղ էր պատկան փշեայ սլըսակ
Եւ գան մահու գառնադունին ,
Զոր ընկալար Աստուած հըզօր ,
Առ ՚ի փրկել զազդ մարդկային .
Աստուածաղարդ դու պսակեա՛
Ըղմեր գըտւխ շնորհօք քոյին .
Մեր երեսաց ամօթ յետին ,
Եւ քոյին փառք միշտ բարձրասցին .

ԵՐԳ. ԶՈՐԵ ՔՏՍ.ՍԱՆԵՐՈՐԴ

Գովասանք՝ ի վերայ սուրբ Քաղաքին :

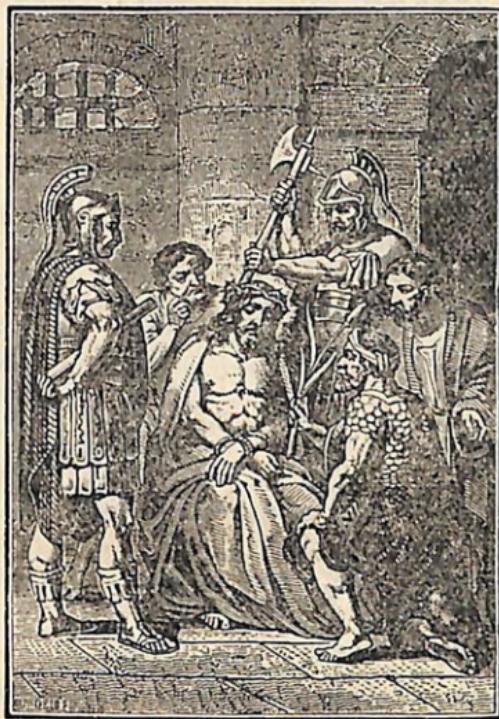
Սուրբ Գողգոթայն բարձր է շինեալ ,
Պայծառափայլ է յօրինեալ .
Արիւնաներկ Խաչ է կանգնեալ .
Եկայք Ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն շընորհազեղ ,
Բոլորովին է ուխտասեղ ,
Հող եւ քարինքն են մեղաց դեղ .
Եկայք Ելցուք ՚ի Գողգոթա :
Սուրբ Գողգոթայն մինչ շինեցին ,
Կաթամք ըզկիր շաղախեցին ,
Զի զջերըն մեր անդ խաչեցին .
Եկայք Ելցուք ՚ի Գողգոթա :

ԵՐԳ ԵՐԿՈՏՍԱԱՆԵՐՈՐԴ.

Ի ՏԵՂԵՊԾ ԳԻՒՏԻ ՄՐԲՈՅ ԽԱՉԻՆ :

ՄԵԾԱՎԻԱՎԻԱԳ ԷՒՆ ԲԱՂՋԱՆՔ
ԱՍՏՈւԱԾԱՍԷՐ ՍԹԵՐԲ ԴԺԼՍՈՂԻՆ ,
ՄԵԾ ԹԱԳՈՒՀԵՍՅՆ ՍՈւՐԲ ՀԵՂԲՆԵԱՅ
Առ զիւտ անգիւտ սրբոյ ԽԱԶԻՆ :
ՈՐ ԸՂՋԱԾԿԵԱԼՆ ՀԱՐՈւՍԱ ԱՄօՔ
ԸՆԴ ԲԱՂՄԱԿՈՅ ԽԵՐԵՆԵՂԻՆ ,
ՈԱԿԻ ԱՐԾԱՓՅ Եւ մարդարիտ
ՍԻՌԵԱԼ ԽԱՆԴՐԷՐ ԸՂՋԱՂՋԱԼԻՆ :
Եւ մեք նորին շաւղաց կցորդ
Եկեալ հասաք ՚ի նոյն տեղին
Ցածեալ ընդ ծով եւ ընդ ցամաք
ի հեռաւոր ծագաց երկրին :
ՓՈԽԱՆ ոսկւոյ եւ արծափոյ
Եւ բաղմաթիւ այն մարդարտին ,
ԶՀԱԼԱՄ , ԸՂՋՍՍ , ԸՂԱԷՐ անկեղծ
Մատու ցանեմք կենարարին :
ԶՔԵՂ աղաչեմք՝ պահեա՞ Փրկիչ
Ընդ հովանեաւ քո սուրբ ԽԱԶԻՆ ,
Ըղջերմեռանդ զերկրպագուս
Եւ զազգս ողջոյն ուր եւ բնակին :
Փրկեա՞ զնոսա չար արկածից ,
Տուր քաւութիւն մեղաց նոցին ,
Ուրախացն տեսութեամք քով
ի յերեւիլ սուրբ Նշանին :

ԵՐԳ ԵՐԵՔՏԱՍՍՆԵՐՈՐԴ

Առ Փուտ Պասկե :

Ա.թոռ չնորհաց աստուածաբարձ
 Քառակերպեան կառաց քատակ ,
 Թագաւորին քո պատմուձան
 Ոչ բեհեզեսյ գերփառունակ :
Ա.յլ Հնոաի քղամիո կարմիր
 Զգեցուցին առնել ծանակ
 Եւ բարձողին ըգիուշ մեղաց
 Եղին ՚ի գլուխ փշեսյ պսակ :

Առւրբ Գողգոթայն է գեղեցիկ ,

Ի շըլապատն եկեղեցիք .

Առւրբ ըդխաչն անդ պաշտեցիք .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն աեղ է լալչ ,

Եւ ըզմեղքս մեր քաւելոյ .

Ըզգուռն երկնից առ բաղիսելոյ .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն ապրսափելի ,

Յոր աղօթելն ընդունելի .

Դիւրին լինի անդ լսելի .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն ակնեղէն թագ ,

Տեսանողաց կրկնի փափուգ ,

Աղօթս առնել անդէն անյագ .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն է սուրբ վայր մի ,

Համբուրողաց Տէրն ողորմի ,

Առ գտանել մեղաց ձար մի .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն է բարետուր ,

Զհայողն ՚ի վեր կալնու ղարհուր ,

Միշտ հոտ անոյշ տայ քալսրաբոյր .

Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Առւրբ Գողգոթայն գերամբարձեալ ,

Յոր խաչեցաւ Փրկիչն օծեալ ,

Որ զՅովհաննէս փոխանակեալ ,

Որդի ետ մօրն ամէնօրհնեալ :

Ի Գողգոթա տարած եցին ,
 Ըղձեռս եւ զոտորն ծակեցին ,
 Զմայրիկն 'ի դէմքն լացուցին ,
 Զի սուրբ ըզմիրաքն խոցեցին :
 •Բրիտոս Աստուած մեր խաչեցաւ ,

Ի Գողգոթա բեւեռեցաւ ,
 Ցերեկն 'ի Խոր գիշեր դարձաւ ,
 Զի արեգակն խուարեցաւ :
 Յայնժամ սուրբ կոյսն Աստուածածին
 Կայր առ. Խաչի սպատուանդանին ,
 Փետէր թափէր զմաղն ի գետին ,
 Զի Միածինն էր 'ի Խաչին :

ԵՐԳ ՀՆԳԵՏԱ.ՍԱ.ՆԵՐՈՐԴ

Դարձեալ առ սուրբ Գողգոքա

Դու Փրկիչ եւ յոյս մեր
 ընդ այսքան խոնարհիս ,
 Ի դադար այս լերին
 մահագոյժ տարածիս ,
 Ուր քո դէմք լուսափայլ
 երկնաւոր Արքայիս ,
 Երկրաքարշ խոնարհեալ
 ծով արեան ծածանիս :

Տաղնասլաւ դողացան
 ընդ տեսիլ ահագին

Վերնային լուսաւորք
 եւ երկիր ընդ նոսին .
 Ուր վասն իմ քառամթեւ
 տարածեալ ՚ի խաչին .
 Բարձրացար ՚ի տեղւո՞յ
 ետուր զբեղ առ ի՛ գին :
Տէր ՚ի ո յայս բեմէս
 դարձ հայիլ սիրաբուն
 Առ փրկեալքս քո արեամբ
 առ սուրբ ուխտա այս ողջոյն .
 Ցողեսցին ցողք շնորհաց
 ՚ի վերայ քոց ՚ի նոյն ,
 Տացին մեղ կեանք անմահ
 յայս անպարա քում մահուն :

ԵՐԳ ՎԵՇՏՍ. ՍԱ. ՆԵՐՈՐԴ

Առ սուրբ Պանանատեղին :

Յարեմաթեայ Յովսէփ արդար
 ՚ի սուրբ Խաչին առ զՏէրն ՚ի վայր ,
 Երեքսրբեան երգ խաչեցար
 Երգաբանէր մաղթողաբար :
Հըրաբորբոք խոցք բեւեռաց
 Հատանէին զշանթ կայծականց ,
 Որով բազմէր նորին բազկաց
 Վարդակարմիր արեամբ ներկած :

Աիկողեմոս անդ հանդերձէր
Զմուռս , հալուէս , իւզս 'ի նուէր .
Դա որ մահու եւ կենաց տէր
Աստ 'ի պատանըս օծանէր :
Պատարագէր յայս տեսարան
Երանուհին մայր Մարիամ .
Տարտամ մըտօք յուշաթափման
Էր իւր Որդւոյն 'ի յանդիման :

ԵՐԳ ԵՕԹՆԵՒՏԱՍՆԵՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոց Յակոբեանց Տաճարին։

Համայն ազանց ես գովելի
պայծառ Տաճար գեղեցիկ։
Հիմնեալ յանուն Առաքելոց
սուրբ Յակոբեանց Երջանիկ։
Եքեղապահն ձեւով կանգեալ,
շափիւղայ են քոյդ քարինք։
Պարծանեք մերոյ Հայոց աղքի,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի։

Են ՚ի վերայ չորս սեանց ձգեալ
ձեղունք ահեղ բարձրագոյն։

Առ որս արկեալ թեւատարած
ամուր կամարք լայնագոյն։

Յորոյ վերայ կայ հոյակապ
գմբեթ քոյին մեծագոյն։

Պարծանեք մերոյ Հայոց աղքի,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի։

Ներքոյ Աւագ սուրբ Խորանին
կայ անգին գանձ պատուական,

Տեառընեղբօր Յակոբայ
մարմին եղեալ ՚ի դամբան։

Որոյ սուրբ գահն ՚ի քեղ փայլի
ըստ արեւու հրաշական։

Պարծանեք մերոյ Հայոց աղքի,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի։

Աս եւ Որդւոյն Զեբեդեայ
առաքելոյն Յակոբսյ
Սուրբ Գլւայն դիբն գմբեթայարկ
սեղան վերայ կազմեալ կայ .
Որով Երկու լուսաւորօք
նման Երկնից դու ցնծա՛ ,
Պարծանք մերոյ Հայոց աղքի ,
Ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի .
Ե եւ տապան սուրբ Մակարայ
որ Գլւադրին մերձ փայլի .
Մատուռն չքնաղ կից առ նմին
սուրբ Մինասայ , սուրբ Սարգսի .
Տաճար պայծառ Առաքելոց
են վերամբարձ և սուրբ Խաչի .
Պարծանք մերոյ Հայոց աղքի ,
ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի .
Մտեփաննոս , Եջմիածին
տաճարը շքեղ հրաշազան ,
Որբ ընդ թեւօք յաջ եւ յահեակ
պարայածեալ շողշողան .
Վերնայարկիդ Պետրոս Պօղոս
առաքելոց կան սեղան .
Պարծանք մերոյ Հայոց աղքի ,
ո՛վ սուրբ Տաճար ցանկալի .
Կայ ի ծոցի մեսասանիդ
սուրբ Թորսոսի մեծ Տաճար ,
Հոգւ ոյն Սրբոց զատ այլ մատուռն
ձգեալ բարձանց գեղապար .

Քաան և և և օլժն ՚ի միջի քում
խորանք պաշտին դերափառ .
Պարծանք մերոյ Հայոց աղդի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Յաւելեալ յետոյ :

Ի սոցին փառս յաւել ՚ի քեզ
գար որ առ մեղ ասկեղէն ,
Հիմնադրութիւն քո Վերնատան
գաւթեան վերոյ մեծաշէն .
Լուսամոք անդ եօթներումբք
ձաճանչ պայծառ շողշողեն .
Պարծանք մերոյ Հայոց աղդի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :
Երգ մաղթանայ եօթնափառ եան
օրհներգութեանց աստ մատչին .
Ընդ անարիւն ձօն հաշտարար
անմահ ղենման սուրբ գառին .
Պայծառազգեացդ և և ծաղկասփիւռ
թափոր ՚ի պար բոլորին .
Պարծանք մերոյ Հայոց աղդի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

ԵՐԳ. ՈՒԹԵՒՏԱ.ՄՆԵՐՈՐԴ

Թարձեալ պատմաբանօրէն ՚ի վերայ Գլխադրի
սրբոյն Յակոբայ:

Քրիստոսի սուրբ Գերեղման,
Միշտ կանթեղք քո են վառման.
Որբ ուխտ դնեն եւ առ քեզ գան,
Ամհնեցուն լե՛ր օդնական :

Սուրբ ըդՅակոբ գլխատեցին,
Նախ ՚ի Ստղիմ ամփոփեցին,
Եկեղեցի Հիմնարկեցին,
Սուրբ Գլխադիր անուանեցին :

Ապա հրեշտակք անախ առին
Զ'առանց գլխոյ նորին մարմին,
Հրամանաւըն աստուածային
Ի Սպանիա քաղաք տարին :

Եւ քաղաքն այն էր մերձ գետոյն,
Զմարմինն եղին յեղը ջրոյն,
Ի յաղդմանէ Աստուած Հոգւոյն
Ընդ այգն եղեւ գալ ժողովոյն :

Կաղքըն եւ կոյրք միահաղոյն
Եկին լուսնիլ ՚ի մէջ գետոյն,
Անդ պատահեալ նոյն սուրբ մարմնոյն
Բժըշկեցան յամէն ցաւոյն :

Ուրախութեամբ դարձեալ ՚ի տուն
Մեծ աւետիս մարդկան ետուն,
Յոր թէ ռամիկ թէ իմաստուն
Զարմանալեօք լցան համբուն :

Խորհրդակցեալ ընդ արքային ,
Ի գետըն յայն ջոկ ջոկ գային ,
Տեսեալ ըղնա արտասուեին ,
Անդլուխ Աստուած անուանեին :
Բերեալ բեհեզդ զայն պատեցին
Եւ ՚ի քաղաք անդ հանդուցին .
Պատուեցին յոյժ եւ պաշտեցին ,
Իբրեւ զԱստուած մեծացուցին :
Մինչեւ սուրբըն Պօղոս զընաց
Քարոզել անդ զբանըն կենաց ,
Սպանիացւոց զմիտըս երաց ,
Դա մեր եղբայրն է մինչ ասաց :
Մոլորութիւնք նոցին բարձան ,
Ի պաշտմանէ կըռոց գարձան ,
Եւ Քրիստոսի հետեւեցան ,
Արքայութեան արժանացան :

ԵՐԳ. ԻՆՆԵՒՏԱՍՆԵՐՈՐԴ

Դարձեալ պատմաբար 'ի վերայ սրբոյն Յակոբայ :

Առաքեալն սուրբ Յակոբ
որդին որոտման ,
Զոր կալեալ չարչարէր
Հերովդէս արքայն .

Եղեւ նա գլխատեալ
յաղգէն տիրասպան ,
Զի զբաժակն ըմպել
Տեառն էր հրաման :

Ընդ սուրբ Կոյսն Տիրամօր
առաքեալն Յովհան
Մինչ կային վարանմամբ
զՅակոբայն կալման ,
Հրեշտակըն բերեալ
Պգլուխըն պատուական ,
Եդ նոցա առաջի
կոծով թախծութեան :

Զոր առեալ հանգուցին
Պգլուխըն սրբազան
ի տեղւոջ պատշաճեալ,
զՏեառնէ գոհացան .
Ուր վանք մեծ շինեցաւ
թագաւորական ,
ի ձեռն կոստանդիու
եւ մեր Տրդատայն :

Անդ սուրբ Լուսաւորչին
աղգիս Հայկաղնեան ,

Եր սուրբըն Ուղբեստրոս
Պապլն Հռովմայն .

Շինեցին յոյժ սիրով
զտելիս սրբութեան .

Զտաճարն Յարութեան
Եւ զայլս ամենայն :

Հաստատեալ Մայր Աթու
տուաքելական
Զտաճարն սուրբ Յակոբ
սլատրիաբական ,

Որ էր վայր ցանկալի
աղահց ամենայն ,

Եւ աղգիս Արամեան
սլարդեւ սեպհական :

Արդ է մեծ եւ պայծառ
վանք Եղինանրման ,

Գլխաղիր սուրբ Յակոբ
փառօք աննման ,

Տուեալ տանս Թորգոմայ
ընծայ յատկական ,

Ուխտաւորաց բազմաց
հանգիստ օթարան :

Առ ոտս Յակոբայ
գերահրաշ Ուխտին ,
Գան յամեն կողմանց
Եւ անդ Ժողովին .

Եւ առնեն բարեխօս
ըզնա Արարչին :
Աղօթիւքն արժանի
գոլ վերին Գրախախին :

ԵՐԴ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ

Գովասանուրիւն 'ի վերայ խան եւ հինգ խորանացն՝
որ 'ի սուրբ Յակոբայ վանսն:

Վախ եւ յառաջ զԱւագ խորան
Առնուլ 'ի դէպ է ինձ արժան,
Որ է պայծառ եւ աննման,
Ունի ըզտիպ արեգական :
Եւ 'ի ներքոյ սորին սղանծայ
Մարմին Եղբօր Տեառն Յակոբայ,
Որ 'ի Հրէից սպանաւնա ,
Ուր մինչեւ ցայժմ ամփոփեալ կայ:
Յերկուս կողմանս սուրբ Աեղանին
Երկու խորանք կան 'ի կարգին,
Մինն է սրբոյ Աստուածածնին ,
Իսկ միւսըն սուրբ Կարապետին :
Եւ 'ի վերայ սոցին հիման
Երկու փաքրիկ կան այլ խորան,
Սուրբ Պօղոսի եւ Պետրոսի
Առաքելոցըն սրբազան :

Յահեկակողմն սոյն Տաճարի

Գոյ սիրուն մի եկեղեցի,

Յանուն սրբոյ Եջմիածնի,

Ուր կայ սեղան սուրբ Արքայի:

Թու ՚ի դրան կողմըն դարձցիս,

Եւ ՚ի սանդղոց ՚ի վեր ելցես,

Երկու խորանս այլ եւս սեսցես,

Եւ ջերմ սիրով համբուրեսցես:

Մինըն Ընթրեաց սուրբ Խորհրդին,

Այլափոխման է երկրորդին:

Նորոգ եղեւ շնուրածք սոցին

Նախ քան ըզծեփ սուրբ Տաճարին:

Վերնատանէն ՚ի վայր իջեալ,

Յաւանդատունըն գնացեալ,

Ստեփաննոս է սա կոչեալ,

Որ ՚ի սէր Տեսուն նախ վկայեալ:

Կրկին սեղան անդ Ճոխ փայլի,

Մինն յանուն սուրբ Լուսաւորչի,

Եւ միւսըն սուրբ Ստեփաննոսի,

Որք սիրելք են Քրիստոսի:

Կայ անդ սյլ եւ մեծ աւաղան

Հայրապետի Կիւրզի անուան,

Կենաց վրայախն ՚ի յերեւման

Երկու հազարք միքտեցան:

Եւ դու աստի գալ ՚ի կարգին,

Տես ըզսեղան սուրբ Գլխադրին,

Ուր ամիսփեալ է Գլուխ նորին,

Մեղ պարզեւեալ դանձ մեծագին:

Է մերձ սորա Երկաթ դուռ մի,
Ուր կայ աղնիւ պահարան մի,
Եւ սուրբ Մինաս նա անուանի,
Որ յարաժամ փակեալ պահի:
Ուր սսկեղէն տրծաթեղէն
Խաչ եւ կանթեղք անօթեղէն,
Սրբոց մասունք բոլորն ամէն
Մեծաւ խնամօք պահին անդէն:
Գոն անդ եւ այլ Երկու խորան
Աղնիւ շըքեղ եւ աննման,
Սրբոյն Սարգսի եւ Մինասայն
Զօրավարաց մեծաց անուան:
Կից սորա Էր եւ դամբարան
Մաքուր տապան սուրբ Մակարայն,
Զի յԱթու յայս նստաւ եւ այն,
Աստ ամփոփեալ յետ իւր մահուան:
Ի վերայ սոցա սուրբ Խաչ շինեալ,
Կան այլ Երկու մատրունք կաղմեալ,
Առաքելոց մինն անուանեալ,
Սուրբ Համբարձման միւսըն կոչեալ:
Գոն արտաքրյ սուրբ Տաճարի
Երթն սեղան յոյժ պանծալի,
Երկուքն ՚ի մէջ գաւթին մեծի
Սուրբ Նիկողեայ եւ Գէորգի:
Զորսըն ՚ի մէջ սուրբ Թորոսի,
Որ է յատուկ Եկեղեցի.
Շինեալ աղնիւ եւ գովելի
Զեռամբ Հեթում թագաւորի:

Եւ ՚ տանիս սոյն Տաճարի

Գոյ եւ վոքրիկ այլ մատուռ մի ,

Որ Հոգին Սուրբ նա անուանի ,

Անտի սուրբ Լեառըն տեսանի :

Սպա լիցին միշտ անխափան

Մեզ օգնական եւ պահապան ,

Ուրբ թուեցան յայս երգարան ,

Քսան եւ հինգ ահա խորան :

ԵՐԳ. ՔԱՍ.ՆԵՐՈՐԴ. ԱՌԱՋՆԵՐՈՐԴ.

Դարձեալ գովես ՚ի վերայ սրբոյն Յակոբայ :

Ու սուրբ Յակոբ ամէնօրհնեալ ,

Սիրով Հոգւոյն դու առ լցեալ ,

Զի սուրբ անունդ է հռչակեալ

Բոլոր յաշխարհըս տարածեալ :

Ճեպեալ դիմեն վառեալ սիրով

Ուխտաւորքըն անհուն ծովով ,

Տիւ եւ դիշեր արտասուելով

Ի յօգնութիւն զքեզ կոչելով :

Զի որբ սիրով առ քեզ դիմեն ,

Եւ արտասուօք զկութծըս բաղխեն ,

Փութով սոննուն զոր ինչ խնդրեն

Արեամբ ներկեալ քո սուրբ Գլխէն :

Արդ աղաւեմ՝ բարեխօս լի՛ր,

Մի՛ դադարիր առ Հայր եւ Տէր,

Արաւազէս օգնական լի՛ր,

Ուխտաւորացն ընծայաբեր :

Ուխտաւորքըն Երբ դան ժաման,

Զվիշտը բոլը անդ մոռանան

Ի մէջ գաւթին ձեմեալ ցնծան,

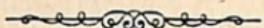
Հոգւով հրճուեալ ուրախանան :

Երանի տամ՝ փափագողաց,

Ուխտաւորաց այն եկողաց,

Լզսուրբ Տեղիս համբուրողաց,

Նոցին զշնորհս փայելողաց :

Ո՛վ ճանապարհ բարի Յիտուս,

Դուռն կենաց մոից Քրիստոս,

Որք ՚ի ծովու են կենցաղոյս

Ըշքեզ ունին միայնակ յոյս :

Տէրունական ուխտաւորաց

Ի սուրբ Տեղիս քո դիմողաց,

Աիրով քոյին ըզմայլողաց

Լեր ուղեկից յամէն դիմաց :

Ըզնուր սիրոյդ յերկիր արկեր,

Գեղով սիրոյդ բորբոքեցեր,

Լզտեղիս զայս զօր ընտրեցեր,

Սուրբ կարօսայդ մեղ դեղ ցուցեր :

Սուրբ Յակոբայ բաժակարբուն
Եւ Յակոբայ եղբօր քոյին ,
Աղաչանօք Պետրոս Վիմին
Ուստաւորաց առւր հայցելին :
Գերեզմանիդ քո համբուրման ,
Գողգոթայի տեղւոյդ զենման ,
Սուրբ Աթոռոյս երկնանըման
Զամենեսեան արա՛ արժան :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՐՈՐԴ

Դարձեալ ՚ի վերայ սրբոյն Յակոբայ :

Ո՛վ իմ եղբարք յականջ առէք զիմ ըզբան
Սուրբ Յակոբայ տաճարն է այս աննըման ,
Սարոափելով մտի ՚ի սուրբ Գերեզման ,
Լալով Շիրմին համբուրեցի ես ըզբարն :
Սուրբ Յարութիւն մէծ է եւ սուրբ Յակոբ դար ,
Սոլոմոնի Տաճարն անտի դարու վար ,
Ինքն ՚ի տեղ բարձր եւ բոլորըն նորին սար .
Արէք տեսէք ըղբիստոսի սուրբ Եղբայրն :
Ամիրայք և պարոնայք, դուք հւմ՝ աստեն սպասէք,
Եկայք ըղվայրն ըղբիստոսին դուք տեսէք,
Միոյն հազար տայ ձեզ՝ ընդէք անյոյս էք ,
Մեզ բարեխօս լինի Աստուածամայրն :

Ի գերեղմանն Աստուածածնի շատ լացի ,

Զաւ մտաց զգաստութեամբ անդ բացի .

Ի Ղաղարու գերեղման անդը զնացի .

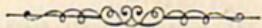
Անտի ելի 'ի Համբարձման սուրբ լեառն :

Սուրբ Համբարձման լերին մի կողմըն գեղ է .

Մեղաւորաց փրկիչ՝ եւ ախտից մեծ դեղ է .

Եկայք տեսէք որպէս չքնազ այն տեղ է ,

Զի սուրբ Սաղիս՝ գեղեցիկ ուխտատեղ է :

ԵՐԳ. ՔՍՍ.ՆԵՐՈՐԴ. ԵՐՐՈՐԴ.

Ի վերայ վանուց սուրբ Հրետակապետի :

Պարախտ անկախիտ

'ի մէջ քաղաքին ,

Սուրբ Հրեշտակապետ

նախկին բանտ Փրկչին .

Աստ ներկայացաւ

'ի դատ Աննային ,

Ուր եւ կապեցաւ

'ի ճառ ձիթենին :

Հրեշտակապետ

նորին ձաղանաց ,

Կային սասանեալ

շուք եղեալ փառաց .

Անդանօր մի ոմն
 ՚ի սպասաւորաց ,
Տոյք նմա ասկտակ
 լինէր զիմաղարձ :
Կուսանէք սրբանուէք
 կան ՚ի պաշտաման ,
Քաղաքայւոց այս
 Տաճար սրբազան .
Տեղե ընորհոց ,
 մեղաց քաւարան ,
Մի միայն պարծանէք
 ազգիս Արամեան :

ԵՐԳ. ՔՍՍ.ՆԵՐՈՐԴ ԶՈՐՈՐԴ

Ի վերայ վանուց սուրբ Փրկչին :

Երկրորդ բանոտ Փրկչին
 մերձ սուրբ Ախոնի ,
Կանխաւ տունն աստ լեալ
 կայիափային .
Երկրպագելի
 փոշի սուրբ Երկրին ,
Ուր թուք եւ ապտակ
 տուան իմ՝ Փրկչին :

Անդ հարցեալ Պետրոս
 Երիցս գայր յուրաստ ,
 Հաւուն խօսելը
 գայր անդրէն յիմաստ .
 Յակնարկել Փրկչին
 բան տայր նմա ազդ ,
 Յարեան արտասուաց
 մտանէր դարաստ .
 Կանգնեալ ի տեղւոջ
 Տաճար սրբազան .
 Կավարիչ սուրբ վէմն
 կաղմեալ անդ սեղան .
 Յերկրպագութիւն
 անդ հանդիսարան ,
 Ազգաց եւ ազանց
 ժողով Տէրունեան :

ԵՐԳ ՔՍՍՆԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Դարձեալ ի վերալ սուրբ Փրկչավանաց :

Միտ դիք ինձ որ գովեմ զԱմէնափրկիչ ,
 Կենդանեաց մեռելոց կեցուցիչ Փրկիչ ,
 Ախտաժետաց բըժիշկ , Դիւաց հալածիչ ,
 Յիմարաց տգիտաց ուսուցիչ Փրկիչ :

Ի Քրիստոսի Շիրմէն յայն վայրըն բերին ,
Ի ներքայ խորանին զմեծ Վէմըն եղին ,
Զորս կողմն բաց թողին պատուական քարին .

Պէսպէս մեղաց չարեաց ազատիչ Փրկիչ :

Ամէն սուրբ Տեղին խորհրդական է ,

Բոլորն ամէն սուրբ աղօթարան է ,

Նորաշէն սենեակքն յոյժ պատուական է ,

Դիւահարաց ախտից փարատիչ Փրկիչ :

Մի կողմն սուրբ Փրկչին՝ մեռելոց թաղ է .

Միւս կողմն սուրբ Սիոն այլազգեաց տեղ է ,

Եւ այլքն ձիթենեաց պարտէղ այգի է ,

Յոյս մեղաւորաց է , եւ քաւիչ Փրկիչ :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՎԵՅՑԵՐՈՐԴ

Ե վերայ սրբոյ Բեթղեհեմի :

Վասն իմ՝ մանկացեալ
Փրկչիդ բոլորից ,
Սահմանք Եփրաթայ
ծագման քո ելից ,
Ուր ծընար անախտ
օտար մեր կրից ,
Ի բազուկ Կուսին
գգուեալ գրկալից ,
Քեզ Աստուածորդ և ոյդ
Մասւր անբանից ,
Տայ նինջ քնարեր
՚ի վերաց յարդից .

Եւ ջամբ խանդակալայժ
կաթն ստեանց կուսից ,

Անկարօս բնութեան

Արդ մեղ համակից :

Ուր հովիւք եղեն

փառաբանակից ,

Երկնապար զուարթնոց

իջեալ ՚ի յերկնից ,

Որոց գունդադունդ

էջը ՚ի յեթերից ,

Մարդկան նշանակ

եղեն վերելից :

Փառք քեղ ՚ի բարձունս

հոգ ով ցնծալից ,

Աստ մատուցանեմք

անմահ արքայիդ ,

Որ ՚ի Նաղարեթ

փթթեալ ծաղկալից ,

Աստ պաղպակը ՚ի լի

բուրես հոտ վարդից :

Եւ քեղ ընծայեմք

ընդ մագուց երկց

Զերկըպադութիւն

Արարչիդ բնաւից .

Ա՛ռ ընկալ ՚ի մէնջ

ընդ կուսին անբիծ ,

Զաղերս մաղթանսց

տէրունեան ու խտից :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

Ոռ սրբամահուր տապան Աստուածածնին:

Այէնօրհնեալ Մարիամ,
Մայր Տեառն իմոյ տիրածին,
Հասարակաց ննջեաց քուն
Ի լեառըն սուրբ Ափոնին :

Ուր Միածին Բանն Աստուած
Հըրեշտակօք լուսարփին,
Գայ իջանէ յաւանդումն
Հողւայն յերկրէ ՚ի յերկին :

Համագումար ՚ի ծագաց

Սուրբ առաքեալք ՚ի տեղին ,

Համակին անդ սուրբ տեհալիւ :

Մեծ արամութեան և ինդին :

Լուսատասար ջահազգեաց

Եւ սուրբ կուսանքը լնդ նոսին

Բարձեալ զգագալ Տիրամօր

Գեթան մանեան տան շիրմին :

Օթեալ եղեւ անդանօր

Յերիս շրջան արեգին ,

Բարթողի յ յետագայ

Բանի տապանն տարփագին :

Տեսին ունայն ըզտեղին ,

Եւ գերեզման առանձին ,

Գաջ նմանեալ իւր Որդւսյն

Յարուցելոյ Միածնին :

Ընդ ամսղաճեմն սաւառնի ,

Ընդ օդ թեթեւ վերնային ,

Գունդք անմահից զուարթնոց

Յողջոյն խառնին սուրբ կուսին :

Գերակայից բարձրացեալ

Յեթերս ՚ի վեր սիրարփին .

Բարեբանի օրհնութեամբ

Մաքուր տաճար Անեղին :

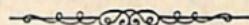
Մաղթեմք ՚ի ձօն օրհնութեան

Քեզ Տիրուհւոյդ մօր Բանին ,

Հայեաց ՚ի մեզ ՚ի բարձանց

Յոյս մեր ժողով սուրբ Ուխտին :

Ուր յերկրաքարշ աստ սահման
Համաստագնապէ ՚ի վշտին .
Յերկնաչու քո պողստայն
Մի սոտք մեր անդ դժեսցին :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՈՒԹԵՐՈՐԴ

Ի վերայ լերին սրբոյ Համբարձման :

Ի լրանալ տասնեակ քառից
Աւուրց սրբոյ Յարութեան ,
Եւ Տէրն ՚ի լեառըն Զիթենեաց
Առաքելովք սրբազան :
Ուր զառաջին եւ զվերջին
Հրամանաց իւր տայր պատուէր ,
Թագաւորաց եւ աշխարհի
Առնէր զնոսա քաջալեր :
Միով հոգւով յոսկիածոյլ
Յօդէ յանլոյծ ՚ի շղթայ .
Ի Սաղիմեան նստեալ դադար
Յերկնից զնոդին խոստանայ :
Ամպախազաց վերասլանայ
Ընդ օդ թեթեւ լուսազգեաց ,
Որով դրանդիք երկնից բացան
Վերելս մարդկան տալ յԱստուած :
Ուր զուարթնոց իջեալ յերկնից
Առաքելոց տան խրախոյս ,

Դայն օրինակ իջանելըն
կանիսաւ լինին քաջայոյս =
Հաւատացեալք անդ խաչակրօն
Լուսով փայլին վառ ՚ի վառ .
Մեղսասիրաց անհաւատից
Լիցի դատիլ անաչառ =
Արդ խոնարհեալ յայս սուրբ լեբին
Աստուածորդւոյդ Համբարձման ,
Մաղթեմք յերկնից զամէնազօր
Զշոգիդ սուրբ տալ մեղ օձան =
Յանկից վիրաց քոյ հնդեցունց
Մեղ կեանք ծաւալ ցոլասցին ,
Յաւերժական լուսով փառաց
Յաջեան քո կտլ ՚ի դասին :

ԵՐԴ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԻՆՍԵՐՈՐԴ

Ի վերայ Տիօրէնութեան Քրիստոսի :

Տէրըդ սիրով խօնարհեցար ,
Յարգանդ կուսին բընակեցար ,
Զադամային մարմին ըզգեցար ,
Եւ աշխարհի լոյս ծագեցար =
Ի յանարատ կուսէն ծնար ,
Ի խանձարուրըս պատեցար ,
Ի յանբանից Մսուր եղար ,
Եւ ՚ի մոդուցըն պաստեցար :

Վառասնօրեայ ընծայեցար
Ըստ օրինաց դու ՚ի Տաճար ,
Փակեալ դրան բացով ցուցար ,
Ի Ծերունոյն անդ գուշեցար :
Ի Յորդանան մկրտեցար .
ՅԱստուած Հօրէդ վսկայեցար,
Ի Յովհաննէ քարողեցար ,
Գառն Աստուծոյ անուանեցար :
Ի Վերնատունն բազմեալ եղեր ,
Զահեղ խորհուրդն աւանդեցեր ,
Զաշակերտացդ զոտս լուացեր ,
Խոնարհութեան վարս ուսուցեր :
Ի Յուդայէ համբուրեցար ,
Ի ծառայէ ապտակեցար ,
Ի չար Հրէից նախատեցար ,
Կամաւ ՚ի խաչ դու բարձրացար :
Ընդ անօրէնս համարեցար ,
Արբեր լեզի եւ դառնայար ,
Ուր կենդանիդ անշնչացար ,
Սուր գեղարդեամբըն խոցեցար :
Ի Յովսեփայ դու պատեցար ,
Ի Գերեզման կոյս թաղեցար ,
Եւ մատանեաւ անդ կնքեցար ,
Ի զինուորաց պահպանեցար :
Ի դժոխս իջեալ աւերեցեր ,
ԶԱդամ զծնողն ազատեցեր ,
Զարբայութեան դուռըն բացեր ,
Եւ մեզ ձրի պարգևեցեր :

Ի սուրբ շիրմէն փառօք յարեար ,
Բաղմաց յայտնի երեւեցար,
Ընդ աշակերտարն բաղմեցար ,
Յորժամ փակեալ դրօք ցուցար =

Ի գալիլիա տպա գնացեր ,
Անդ զառաքեալըն օրհնեցեր ,
Ի հեթանոս առաքեցեր ,
Եւ քարոզել պատուիրեցեր :

Յերուսաղէմ կալ ասացեր ,
ԶԱստուած հոգին աւանդեցեր ,
Նովաւ լեզուս բաժանեցեր ,
Եւ սուրբ շնորհօք զարդարեցեր :

Ի Զիթենեաց լերին գտար .
Յորմէ փառօք վեր համբարձար ,
Դասուց վերնոց ահեղ ցւցար ,
Եւ ընդ աջմէ Հօր բաղմեցար :

ՈՎ տէր Յիսուս Աստուած եւ բան ,
Կրեցեր կամաւ զայս ամենայն ,
Շնորհիւ քո սուրբ Տնօրէնութեան ,
Արժանացն քոյդ տեսութեան :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Յարութեան Քրիստոսի :

Գոհութիւն մեծ Տեառն Արարչին
Եւ Քրիստոսի հանուրց Փրկչին ;
Որ ՚ի ձեռըն իւրոյ Խաչին
Յարսց ընդ իւր զմարդն առաջին :

Այսօր յարեաւ ՚ի մեռելոց ,
Լոյս ծագեցաւ արարածոց ,
Զհողիս փրկեաց ՚ի դժոխոց ,
Աւետիս տամ' ազգիս Հայոց :
Լուսաւորեաց զոգիս մարդկան ,
Սուրբ Յարութեամբ պատուական ,
Զմառմինն ետ մեզ անապական ,
Եւ սուբբ զարիւն իւր փրկական :
Ուրախութեամբ ճաշակեսցուք ,
Եւ սրբութեամբ հազրդեսցուք ,
Զի ՚ի մեղաց սրբեալ լիցուք ,
Յանմահութիւն փոխարկեսցուք :
Իիւսեալ ՚ի մի փառատրեսցուք ,
Ըզյարուցեալըն գովեսցուք .
Զլոյս Գերեզմանն համբուրեսցուք ,
Եւ զՅարութիւնըն պատուեսցուք :
Սուրբ քաղաքըն Երուսաղէմ ,
Ընդ որ եւ սուրբըն Բեթղեհէմ ,
Ուր հաւատոյս մեր եղեն վէմ ,
Մարտկոց ամսուր դիւաց ընդղէմ :
Տիրամօր սուրբ Աստուածածնին
Ուրախութիւն ետ իւր Որդին ,
Եւ որք այսօր սկաւորին ,
Մադայէլի դասուն կարգին :

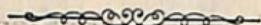
ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ Ա.Ռ.Ա.ԶՆԵՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ կարապետին :

Կանանցածին չէ յարուցեալ
Մեծ քան ըղքեղ այրզօրացեալ,
Ի Տեառնէ է սյս ծանուցեալ,
Խնդրակատար սուրբ կարապետ :
Գայր կոյսն առ մայր քո յըղացեալ,
Դու յարգանդին զայն իմացեալ,
Երկիրսկագեր անդ խաղացեալ,
Բանին սատար սուրբ կարապետ :
Զաքարիա հայրդ համրացեալ ,
Ի քում ծննդեան բերան բացեալ,
Զանունդ Յովհաննէս կարդացեալ ,
Շնորհապատար սուրբ կարապետ :

Ընդ մէջ կասկեալ մաշկեայ գօտի
Բընակեցար յանապատի ,
Եւ հրեշտակաց դու հաւաստի
Նմանեցար սուրբ կարապետ :
Դու արուսեակ ծագման արփւոյն ,
Ընդունարան չնորհաց Հոգւոյն ,
Որ Մկրտիչ Աստուածորդւոյն
Ընտրեալ գտար սուրբ կարապետ :
Զեռամբդ առեալ ըղղուր գետոյն
Լցեր վերայ օրհնեալ Գլխոյն ,
Եւ ձայնի Հօր վրկայելոյն
Արժանացար սուրբ կարապետ :
Զայն բարբառոյ մականուանեալ ,
Ճշմարտութեան միշտ հաւանեալ ,
Զէրովդէս յանդիմանեալ ,
Գլխատեցար սուրբ կարապետ :
Եւ ի դժոխսն քարողեցեր ,
Տեառն ըզգալուստ աւետեցեր ,
Որով զորտմեալս բերկրեցուցեր ,
Ուրախարար սուրբ կարապետ :
Գովելի ես դու զանազան ,
Կենաց մերոց ես գաւազան ,
Քրիստոնէից լե՛ր աւազան ,
Ո՛վ սրբարար սուրբ կարապետ :
Առարելց , մարդարէից ,
Մարտիրոսաց , քահանայից ,
Ճգնաւորաց սրբոց հանրից
Մեծ կոչեցար սուրբ կարապետ :

Քո աղօթքն է բնդունարան ,
Բարեխօսեամ վասրն մարդկան ,
Որ անուանիս “Մշու Առլիթան” ,
Հոդեսլարար սուրբ Կարասլետ :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՐՈՐԴ

Գովասանուրիւն ՚ի վերայ բարեկամին Քրիստոփ՝
արքոյն Դազարու

Ի սկզբանէ Բանն Աստուծոյ
Եղեւ մարմին առ փրկելոյ
Ըզհողածին բնութիւն մարդոյ ,
Եւ ՚ի մեղաց աղատելոյ :

Ղամբար լուսոյ արդարութեան ,
Ղաղար քարող ճշմարտութեան ,
Որ ցուցար մեղ զուռն Յարութեան ,
Եւ ճանապարհ արքայութեան :

Արի Ղաղար իմ սիրական ,
Ե՛կ մի մնար ՚ի գերեղման ,
Տէրըն կոչեաց եւ գքեղ եհան
Ե գժօխոցն անդնդական :

Չուարթնոց նման աղնիւ Ղաղար ,
Սուրբ եւ անմեղ մաքուր արդար ,
Ըղձայն լուար ըզկենարար ,
Չորեքօրեաց մեռեալդ յարեար :

Արարչասէր բարք դուլելի ,
Լուսաճաճանչ եւ հրաշալի ,
Անուանակիցդ իմ սիրելի ,
Ղաղար անբիծ զարմանալի ,
Բառեալ խզճուկս հոգւով տկար
Զքեղ աղաչեմ միշտ անդադար ,
Զյետնեալ ծառայդ մի մոռանար ,
Ո՛վ սրբաղան տէր իմ Ղաղար :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ ԵՐՐՈՐԴ

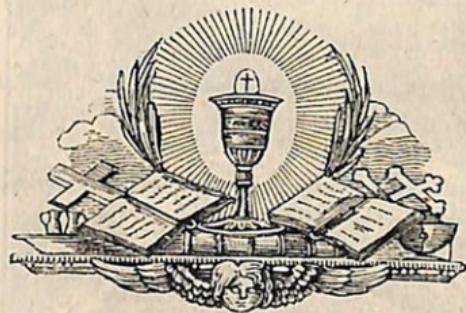
Գովասանութիւն ՚ի վերայ սրբոյ Հօրն մերոյ
Գրիգորի Լուսաւորչին:

ՅԱնակ անուն հօրէ ծնեալ,
Իբր ՚ի փըսայ մեղ վարդ բուսեալ
Զթագէի շնորհն առեալ,
Սուրբ Գրիգոր հայր մեր ընտրեալ։
Դառնագոյն վասն Ազգիս տանջեալ,
Զարչարանօք նահատակեալ,
Ներ դառնաշունչ օձից բնակեալ,
Լուսաւորիչդ Ազգիս գովիճեալ։
Աստուածորդւոյն յերկիր իջեալ,
Ահեղ անուամբ իւրով կուշեալ,
Երկնանման Աթոռ կազմեալ,
Լուսաւորիչդ եղեր բաղմեալ։
Տանըս Հայոց հովիւ կացեր,
Լոյս գիտութեամբ կատարեցեր,
Հօր Աստուծոյ ընծայեցեր,
Լուսաւորիչդ գերազանցեր։
Սուրբ Առաքեալ չորեքտասան,
Եւ Մովսէսի համանման,
Կանոն վարուց ճշմարտաբան,
Լուսաւորիչդ մեր սրբազան։
Պարծանք եղեր համայն ազգաց,
Նախապատիւ հայրապետաց,
Զահ եւ պսակ եկեղեցեաց,
Լուսաւորիչդ Հայաստանեայց։

Անդ ՚ի Սեպուհ Ճգնեալ լերին՝
Հիացուցեր ըզզօրս վերին
Հրեշտակացեալ վարուք քոյին,
Լուսաւորիչդ մարդկան աղդին։

Չքեղ աղաւէմք միահաղոյն
Բարեխօսել Յիսուս Որդւոյն,
Փրկել ըզմեղ յանշէջ հրոյն,
Լուսաւորիչդ դու մաքրագոյն։

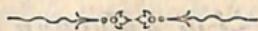
Զկրտաեր որդիքս ՚ի ծնունդ քոյոյ
Փրկեալ զերծո՛ յամէն փորձոյ,
Եւ ՚ի հնարից հին թշնամոյ,
Լուսաւորիչդ Աղդիս մերոյ։

ԱԶԻՉ ՇԵՀԻՐ

ԵԲՈՒՍԱՂԵՄԻՆ ԻԻՉԵՐԻՆՔ

Ա.

Գառնչսուի շէրիֆ ելւճէ տաղլար ,
Զէյթինլիք տիր հէփ աղաճլար ,
Վարան տէրտի անտէ աղլար ,
Կէլին Գուտսաա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսու շէրիֆ շէհիր ուլու ,
Քիլիսալար իլէ տօլու ,
Զիյարէթլըր միաք գօդուլու ,
Կէլին Գուտսաա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսու շէրիֆ հէփ գայալըգ ,
Անտէ տիր շէր վէ թաթլըլըգ ,
Կէլիս անտէն տաթմագ հիւնէր ,
Ճէմի միւմին օլուն լայըգ :

Գուտսու շէրիֆ աղիղ վէթան ,
Կիտէն կէօրէն օլուր մէսթան ,
Անտէ օլաճագ դատաստան .
Կէլին Գուտսաա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսաա կիտէն հէր ճանիպտէն ,
Զըգմայաճագ էլի ճէպտէն ,
Մայսա կէրէք հէր հասէպտէն .
Կէլին Գուտսաա՝ կէօրիւն պարի :

Աղեղ շէհըի կէօրսէն դարտաշ,

ձէմի եանը պիւթիւն սաղլ թաշ,

կիտիւպ կէօրէն տէվլէթլի պաշ,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Թուր տաղընըն հէփ եանլարը,

Լալէ չիչէկ տիր եօլարը,

Ողջոյն վէրէն աղածլարը,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Աղեղ եէրլէր մէտհ օլունսուն,

Միւտէմ տիլէ թէսպիհ օլուն,

կէօրմէյինէ նասիպ օլուն,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսու շէրիփ տէօրթ դափուսու,

Ալթըն սուտան տըր եափուսու,

Միսը ի ամալէր տիր գօդուսու,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսու շէրիփէ վարմալըյըմ,

Ահճէ փուլար սաշմալըյըմ,

Վարըպ օնտա տուրմալըյըմ,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսա կիտէն հէյրան օլուր,

իշի կիւճի սէյրան օլուր,

Հէր կիւն տիւեիւն սպայրամ օլուր,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Գուտսա կիտէն խօճա կէրէք,

իքի էլի ճէպտէ կէրէք.

Պուղտայ կիպի սաշմաք կէրէք,

կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի :

Գուշտսա կիտէն եավաշ կէրէք .

Կէ օղլէրի տօլու եաշ կէրէք

Ճիւմլէսի տօսթ գարտաշ կէրէք .

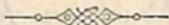
Կէլին Գուշտսա կէօրիւն պարի :

Գուշտսու չէրիֆ ալթուն էլմա ,

Պէնի թաշտան թաշա չալմա ,

Կէօրմէյինձէ ձանըմ ալմա .

Կէլին Գուշտսա՝ կէօրիւն պարի :

Բ.

Տէֆա սուրբ Երուսաղէմ իւզէրինէ .

Պու Ճիշանի խալդ լուէնին ,

Լութֆի նամի սէնտէ տիր ,

Գուշտսու չէրիֆ աղլող չէհիր ,

Հագ նաղարը սէնտէ տիր :

Աթալարա վատ օլունան

Աղիղ մէսքեան սէնտէ տիր ,

Ինձիլ Թէվլաթ տախի Զէպուր

Գրաէթը սէնտէ տիր .

Ճէմի նասըն նիշանկեահի

Նազար խօիւպ սէնտէ տիր ,

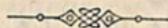
Հագ Խսավի տիր օլ քիշի

Գի իւմիտի սէնտէ տիր :

Մէսիհ մէվլուտ հէմ պէլուէսի

Պէյթիլահիմ սէնտէ տիր ,

Օլ Սասլինին թախոթ քիւրսիւսի
Աղիզ Մսուր սէնտէ տիր ,
Սամաժտը լանէթ զամմաղ Յուղա
Քէնտին Աղիզ սահիպի ,
Օթուղ թիւլթէ տէկիշտիրտի ,
Հագ փաղարը սէնտէ տիր :
Տէօքտիւ աղիզ օլ միւպարէք
Պիզիմ իշխն գանինի .
Սէնտէ տէֆն օլտու թէնլէ ,
Հագ մէղարի սէնտէ տիր :
Գըյամ մէքեանըն թիւրպէսի
Մէնէնտ սէմա գանտիլի
Զիարէթիեահ մահալլէրի
Մէճութիսի սէնտէ տիր :
Հագ տիվանը մահշէր կիւնիւ
Սէնտէ սահիհ գուրուլուր ,
Զիւմլէ նասըն ամել իւզրէ
Հագ միզանի սէնտէ տիր :

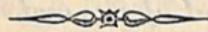
Գ .

Տեֆա սուրբ Երուսաղէմ իւզէրինէ :

Գուտս շէրիֆէ բահի օլան
Նէրտէմ մէտհին իտէ պիլլը ,
Զիարէթին իտէնլէրէ
Անձագ գանմագ օլա պիլլը :

Կէօրէն տիւնեա չլրքէ ֆինտէն
• Ֆագալժ էլին չէքէ պիլիր ,
Գըյմէթինի անլէր թանըր՝
Օլ քի սէճտէ խոէպիլիր :

Պու շէհիրին թէմէլինի
Անճադ գուրան Մէվլա պիլիր ,
Իլմ Քիթապէ ակեահ օլան
Սանա արզու խոէ պիլիր :
Պու ձիհանըն էնճամմընտա
Ճիւմէլ ինսան սանտ կէլիւալ ,
Յովափաթըն տէրէսինտէ
Իւճրէթլէրին ալա պիլիր :

Դ .

Տէթա սուրբ Երուսաղեմին նեմի մահալիրին
իւզերինե :

Գուտսի շէրիֆ իշխն զէպուր
Տէր թէմէլին գուրան Մէվլա .
Ճէպէլ Սիսն տէտիքլէրի
Ասըլ նօմօսուն մէքեանի :
Ճիւմէլ էթրափընտա օլան
Զիյարէթին օլսուն այան ,
Աշգ իլէ գըլ պունէ հէյրան ,
Կէլիւալ կէօրէսին սէյրանի :

Սուրբ Յօհաննէս քիլիսէսի

Պէլի քիւչիւք տիր տայիրէսի ,

Անտէ ափր օլ ափրէք թաշի ,

Անէ քի Մէսիհ պաղլանտի :

Հրեշտակապետ քիլիսէսի

Իսանըն իւք զընտան եւրի ,

Պու տըր օլ Աննանըն պէյմին

Քի օլ վագըթ սէրքեահին իտի :

Պունտէ ափր զէյթուն շէճրի

Քի թէնլէ պաղլանտը Պարի ,

Թէրքի տիւնեա դըղ վէ դարի

Անտէ էտինմիշ վէթանի :

Տաւուտ անտէն Մէլսյէքի

Կէօրաիւ տէնիր գաղէստ վագըթի ,

Օլ քի գըրար իտի ինսանի ,

Աղիմ խէվիլէ թէօսկէ տէտի :

Փրկիչ իսիմ մանասթըրի

Կայև ափանըն պէյմին եւրի ,

Պունտէ շակիրտլէր սէրվէրի ,

Ինքեար էթուի Պուհաղանինի :

Իսանըն իւսիմ սին հաճէրի

Պու քիլսէնին մէհրապ սէրի .

Աջրդ գօնմնւշ ափր իւչ եւրի ,

Քի զուար պուս իտէր անի :

Պունտէ ափր իքինծի զնդան

Զասլիթէ վէրիլսի անտէն ,

Իւստ եանընտէ մէզարիաթան ,

Հավլուսինտէ փաթրիք գապրի :

Սուրբ Վերնատուն ընթրեաց եէրի ,
Հոգին Աստուած պունտա էնտի ,
Դաւիթ վէ Սողոմոն գասլրի
Տախմ եանար գանտիլէրի :

Պունտա Վալիտուլլահ պէյթի ,
Անտէ օլմուշ ազիդ ֆէվթի ,
Իսա մէլէքլէրլէ էնտի
Գասլդ էթտի անըն ըուհինի :

Յովակիմ Աննանըն էվի
Խասինին պիր չէրէֆի ,
Մաղարասը հալէա այնի ,
Գիլիսէ տիր իմոի եէրի :

Պրօպատիկ տէալիքլէրի
Կէօրիւնիւր հավուղուն եէրի ,
Նախօր քէօթրիւմիւն սէրվէրի
Օլոր թապիսին տիւշմանի :

Մաղարասը շակիրալէրին
Թաշրէսինտէ տիր պու շէհրին ,
Ույգույա տալըպ ձիւմլէսին
Ղէմտէ կէօրտիւլէր Ծուհպանի :

Մէսիհուլլահ նամաղկեահի ,
Պունտա տէօքտիւ ազիդ թէրի ,
Զիւն ալմըտը ինան թէնի ,
Կէօսթէրտի պու նըշանի :

Վալիտուլլահ Մէրիէմին
Ազիդ գասլրին էօփոխիւք եէրին ,
Կէօրտիւք շահիտ Ատէֆանին
Թաշրանտըլը օլ մահալի :

Թէն գարսաշը հագ Մէսիհին
Գասարձըլար էզտի սէրին ,
Էօփոփիւք փայ եէրինին թաշին
Ճէսիր տիր պունուն իւստ եանի :

Եադըն գապը Զաբարեանըն
Պիթէլի ուլու գուսլուէսին ,
Քի Տաճարուէ օլու ֆէվլթին ,
Աւետարան իտէր զիբրի :

Տեառն եղբայր սուրբ Յակուուն
Եաս չէքտիկի մահալ եադըն ,
Քրիստոս քէնտի գլյամ կիւնիւն
Կէօրիւնիւալ վէրտի միւտժէի :

Իշտիք Սելովամըն ապի ,
Կէօրտիւք Եսայեա չէճէրի ,
Մանասէ Գուտուուուն շահի
Պըչդըյա չէքտիրմիւ անի :

Սելովամ Գունարըն կէչափ ,
Աբբահորուն ապի իշտիք ,
Օրատան Ճառնէրէ աշտըդ ,
Կէօրտիւք զարիպ գապիստանի :

Բէթանեայէ րահի օլուուգ ,
Ղազարոսուն սինին կէօրտիւք ,
Վէ օլ հաճէրի պուս էթափ ,
Օթուրմուշ վէրէն գլյամի :

Պուրտա Ղազարէ՛ սէս էթափ ,
Սէտասը սէմայէ կիթափ ,
Պիք նութգ իլէ գլյամ էթափ
Տէօրիթ կիւնլիւք չեւրիւմիւթէնի :

ՀԵՄՆԵՐԵԼԵՐԻ ՂԱՂԱՐԾՆ ,

ՄԵՐԻԷՄԻՆ ՎԵ ՄԱՐԹԱՆԾՆ ,

ԹԻՍՔԻՆԻ պուրատա անլերին

ՔԵՈԼԵՐԻ ՎԵ գապրիսմանի :

ԵՇԵԿ ՀԵՆԿԵՄԻՆ ԵԿՄԻՆԵ

ԱԼՄԸ ՄԱՄԻՒԱՆ ԵԿՔ մԵՐՄԱՆԷ ,

ՄԻւՐԱԱԼ ԷԹՄՈՒ ՄԻւշմանինէ .

ԳՐՄՈՒ անլե պին ինսանի :

ՀԱԶԱՆ ՔԻ ՃԵՆԿՄԵՆ ԳՈՒՐԹՄՈՒՄՈՒ ,

ՕԼ ՀԵՆԵՋԻ ԵԿՔ ՎՈՒՐԱՒԻ ,

ԱՆՄԵ բունար զուհուր օլուի ,

Գանալըրուր օլ մԵՐՄԱՆԵՋԻ :

ԳՐՅԱՄԷ ԿԻւՆԻւ մԻւՐԱԷԼԵՐ

Գալիլեատէ ՃԵՄ օլոռուլԵՐ ,

ԱՆՄԵ սահիհէն կէօրտիւլԵՐ

Իհթիշամլէ գրյամ ալանի .

ՄԻՐԱՃ ՃԵՊԷԼԻՆԵ կլթում ,

Աղեղ փային ԵԿՔԻՆ Էօփտիւմ ,

ԷԹՐԱՓԾՆԱ նաղար էթմում ,

ԶԵՄՈՆՆ շԵՃԵՐԻ հէր եանի :

ԱԼԹՄԾՆ սէքիղ եըլ ույգուտա

ԱԲԻՄԵԼԵՐ եաթմԾՆ պուրտա ,

ՆԵ վագըթ քի Երեմիա

Թին իշխւն Եօլլատը անի :

Փատիշահիկ գապրիստանի

Պունտան էօթէ օլսան բահի ,

Օյումուշ թաշլԵՐ պիթէվի

Գալու գաբուտան իչերի :

ՇԵՆԱԼԵՔԵՐԵ ՎԵՐԱՆԱԼԵՐԵ

Մուժլսւ կելիալ կէօրէնլէրէ ,

Վատլիսւլահ օլանլէրէ

Պու արք աղիզ մէսքեան եէրի :

ՃԻՒՄԷ թուրապի միւտարէք ,

Հանկը պիր անըլսա կէրէք ,

Անտէ սունուլսըն հէր տիլէք

Կէլիալ կէօրէնլէրամէն անի :

Տաւուտ օղլու Եօտէմիշլիւ

Նադէ եյլէմիշ ձիւղի քիւլիւ ,

Իսմի Տէր Պօղսս օլ նամլու ,

Մէջլէմիշ պու Տէսմանլէրի :

b.

Տէմա սուրբ Երուսաղէմ իւզէրինէ:

Արդու իտէն կիսէր Գուտսուն եօլունա ,

Գըյար ճանա րըզգընա մալընա ,

Սուրբ Յակոբտէ գարշը կէլիր գուլունա .

Պէն Գուտսուստան այրըտըզըմ աղլէրիմ ,

կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Ապի հայաթ ճօշուալ վէ չայլար ագար ,

կիւնահքեարլէր կիւնահը հէփ եագար ,

Գուտսու կէօրմէյէն ահ իտուալ աղլար .

Պէն Գուտսուստան այրըտըզըմ աղլէրիմ ,

կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Հեւ սէվմէյէն վա՞րմը Գուտսոււ տիւնեատէ ,
Արասան պուլունմաղ պիր գուլ ալէմաէ ,
Կէօրէնլէր աշդի հագ իլէ էօվմէտէ .

Պէն Գուտոււստան այրըտըղըմ՝ աղլէրիմ ,
Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Պիր տիեար իշմնտէ անըն եօգ էշի ,
Կէօրէնին գալսինտէ կիթմէզ աթէշի ,
Հագիդէթ շէրիփ տիր թօփրաղը թաշի ,
Պէն Գուտոււստան այրըտըղըմ՝ աղլէրիմ ,
Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Գուտսոււ շէրիփ շէհրի ճանլար մէքեանի ,
Նէպիլէրին միւմինլէրին վէթանի ,
Անտէ աիր ճիւմլէսինին հասրէթի .
Պէն Գուտոււստան այրըտըղըմ՝ աղլէրիմ ,
Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Իման սահիպինէ չալընան սուր տուր ,
Տէյիլ երսոա պիր կիւն՝ ագլընը տուրտուր ,
Հէր նէ սաաթ կիրսէն օլ վագըթ նուր տուր .
Պէն Գուտոււստան այրըտըղըմ՝ աղլէրիմ ,
Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Է՛յ վալխտէ Սուլթան բահմ էթ սէն պանա ,
Տուան կէջէր Շահլէր շահի օղլունա .
Նասիպ էթսին թէքըար կէլիպ կէօրմէյէ .
Պէն Գուտոււստան այրըտըղըմ՝ աղլէրիմ ,
Կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ :

9.

Տեֆա սուրբ Երուսաղեմ իւզերինէ,
Տեսրան, Վարսախ խօսմա:

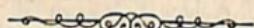
Աիծէ մէտհ էթսէմ Գուտսու շէրիքի ,
Կէլին կէօրիւն Իպնուլլահըն վարինի ,
Նաս իչինտէ Ճիհան տէնիլէն պու տուր ,
Կէլին կէօրիւն պաղչէսինի պաղինի :
Չօբտան չէքէրիտիմ պէն հասրէթինի ,
Ալէմ պիլիւր նիծէ միւճիզաթինի ,
Կէլին կէօրիւն խուզ զիյնէթինի ,
Շիւքիւր էօփտիւմ Իպնուլլահըն եէրինի :
Աիծէ փէյզամպէրին մէզարը վար տըր ,
Իսանըն թիւրպէսի Ճիւմլէտէն սէր տիր ,
Զիյնէթիւրիւն Ճիհանտէ պիր տիր ,
Կէլին կէօրիւն կէօղ իլէ անի :
Մար Եագուպին Ճիւմլէ մէսքեանի փագ տըր ,
Մասրուֆի եէթիրէն Եարատան Հագ տըր ,
Փիւր գանտիլլէրին Թասվլըրի եօգ տըր ,
Տօնատըրլար չէվրէ Եանըն եէրինի .

Ե.

Տեղա սուրբ Երուսաղէմ իւզէրինե :
Տեսքան , Մուխամմէս :

Իպլթիտա սէրտէն եօկէյիմ
Հալի Գուտառու շէրիֆին ,
Հէր շէհիրտէն միւպարէք տիր
Եօլու Գուտառու շէրիֆին .
Փէք զիյատէ գօդուլու տուր
Կիւլի Գուտառու շէրիֆին ,
Կիւզէլ ֆարսի Արէպի տիր
Միլի Գուտառու շէրիֆին .
Հիչ պիր տիյարտէ պուլունմաղ
պալի Գուտառու շէրիֆին :
Տէնի եօդ տուր պու Ճիշանտէ
Եարաթմըշ տըր Հագ զանի .
Մէվլա սույու կէօքտէն վէրիր ,
Թաշտան եէթիրիւր նանի .
Զէշմէսի ըրմաղի եօդ տըր ,
Հաճէրտէն տիր մէքեանի ,
Ալլահա էմանէթ օլսուն
Փաթրիք իլէ Բուհանի .
Հատտէն աշըրը կիւզէր տիր
իլի Գուտառու շէրիֆին :
Ճիւմէլ ալէմ հասրէթ շէքէր
կիւզէլ իսմ' ու ատընա ,

Հեր քիմ կէլիւստ կէօրիւր իսէ
միւշթագ օլուր տատընա .
Քիմ քի կէօրիւր ոյրը տիւշէր
հէր տէմ սալար եատընա ,
Սըտգ իլէ զիյարէթ էտէն
երիշիր միւրատընա .
Մաղըրպ մէշըրգտէն կէօրիւնիւր
տաղի Գոււտսու շէրիփին :

Ը .

Սուրբ Յարուբիւն իւզերին :

Շէրիֆ գլյամ եէթիշտիրիր
Միւպթէլասըն միւրատէ ,
Աշըդ օլան տայիմ ձէօշէր
Մէհտէ պաշլար պուրատէ .
Շէմսի միւշթագ տըր նիւճիւմլէր
Զուար Մէսհին գապըինէ ,
Մէսհին կիւզիտէ շէհրի
Մէսքեանի Պարի Խիւտա .
Աէնտէ սաքին օլան ջագ տըր ,
Քէրէմին չօք ալէմէ ,
Իլայիգ քէմլէպին եօդ տուր
Մէզարին պուս իթմէ կէ :

Աէն մէնէնտ սին լամիփ կիւլէ ,
Զիարէթձին պիւլղիւլէ ,
Սանա կէլէն սաֆ տէրունլէ
Միւպահ այիֆէվլթ գօդլանսէ :
Միւշէրրէֆ Գասպրին պուս խոիւս
Աշդ իլէ եիւզ սիւրմէկէ ,
Ճիւմլէսինէ նասիսկ էյլէ
Պու հագպ անի ճանիսկէ :

Թ.

Տէֆա սուրբ Յարուքիւնուն նէմի զիարէք
մահալլէրին իւզէրինէ :

Օար գըպլէտէն չըգար Զուար ,
Կէլիր սանա Զիարէթէ .
Ճան տէրմանըն սէնտէ արար ,
Տէօքէր կէօղտէն եաշ թիւրասկէ :
Կիրտիմ ուլու գարուսունտան ,
Պուլտում պանա պիր կիւլիստան ,
ՕԼ Մէսիհին միւրվէթ մէքեան ,
Քէֆին եէրին գըլտըմ սէճոտէ :
Վալիսուլահ Մէրիէմին
Պայկըն տիւշիւպ կէօրտիւմ եէրին ,
Հաշան կէօրտիւ եէկ վէլէտին
կէօթիւրտիլէր սիասէթէ :

Աէթիրտիքիւնլիւքլէ եաղը

Նիսվանլէրլէ Մագդաղեալը .

Նաղար էթտիմ օլ մէրեանը ,

Շաքիր օլոռում պու միւրվէթէ :

Մահալուս եէրին հագ Մէսիհին

Էթտիմ սէճուէ զիարէթին ,

Փիւր լութֆ ձէմի խանէլէրին

Ա'ֆ վէրիր հէր կիւնահէ :

Աէհիմ օլան լիպաս եէրին

Պիղիմ տիր անըն Գուտտասին .

Թէն կէօզ իլէ կէօր վէ սէվին ,

Շիւքիւր էթ Րապալինին լութֆինէ :

Օլ միւսլարէք թախտ հաճէրի

Օլունմուշ տիր մէհրաալ եէրի .

Տէսթինէ գամըշ վերիլտի ,

Աղիմ սէրի թիքէն թաճլէ :

Չըգտըմ Գողգոթա տաղինէ ,

Ռույիմ սիւրախւմ մէհրապինէ .

Պէրայի նաս խէլասինէ

Վէրտի թէնինի միհնէթէ :

Պուրտա կէրիլոի օլ Ղանի ,

Մըևլանտը փայ վէ եւլէրի ,

Կիւնահտէն գուրթարտը պէնի ,

Նաղա՛ր գըլ պու մուհապէթէ :

Պուրտա սուրբ Խաչը տիքտիլէր ,

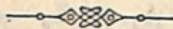
Ապ եէրինէ էօտ վէրտիլէր ,

Սաղ պէօկրիւնիւ քի աւ.լոտիլէր ,

Պագ չիթթ փունարի հայաթէ :

Դունկիանոս փութփէրէսին
Աչըլտը անխաէ չէշմին ,
Տին ռւզրունէ վէրափ պաշին ,
Նայիւ օլտու շահիտլիկէ :
Կիրտիմ Մէսհին թիւրպէսինէ ,
Տուրտում Մէլէք թաշ էօնիւնէ ,
Իլք պապ մահալինտէն էօթէ
Մէճտէ գըլտըմ Մէղարինէ :
Թիթրէր եիւրէք հէյպէթինտէն ,
Պէքայիլէրի Մէլայիքտէն .
Կէօղ գամաշըր գանախլէրտէն ,
Շավդը օն իքի միլլէթէ :
Եսուր Խսանըն մէսքեանի պու ,
Ճէհէննիմի երգանը պու ,
Ճէղահիրլէր մէքեանը պու ,
Զուար կէլիր թիճարէթէ :
Օւ քի պուրտա տէֆն օլունտը ,
Վէֆաթընասն գըյամ ալտը .
Աղիղ Ռուհը Ճէհէննէմի
Եագըպ չէվիրափ խարապէ :
ԻւչէՄիլէթ գըլտը Գուտտասին ,
Զիյնէթլի տիր թափորլէրին ,
Աղիմ լութքը հագ Մէվանըն
Էթտի նայիւ տախի պիղէ :
Միւսղարէք սպաղչնին եէրի
Անտէ Մէսիհ իլք կէօրիւնտիւ ,
Մէրիէմ անըն պաղչպանի
Ջանն խտիւպ պաշլար միննէթէ :

Եւրիմ խաչըն Հագ Խստելն
 Կէօրտիւք պուլունմուշ մահալին ,
 Անըն իւստ եան Քիլիսէսին
 Լուսաւորիչ իսմի իլէ :
Եյլան տէակիքլէրի պուրտա
 Խսմի իքինձի Գողդոթա
 Մախսուս առը Միլլէթիմիզէ ,
 Մէհրասկլէր պէնկղէր միրաթէ :
Միւպարէք Զատիկին կիւնիւ
 Օլուր պու եէրին տիւյիւնիւ ,
 Զաղլար լութի ինամ սույսու
 Հէր վագըթ արզուքէշինէ :

Ժ .

Տէֆա սուրբ Յարուբիւն իւզերին :

Սուրբ Յարութիւնու կէօրմէք կէրէք ,
 Կէօրէնլէրտէ գալմազ իւրէք .
 Տիւնեայը թէրք էթմէք կէրէք ,
 Կէլին սիզտէ կէ օրիւն պարի :
Սուրբ Յարութիւն ըուհանի փաղար ,
 Եէլ էստիքձէ միսկլէր գօգար ,
 Քրիստոսում անտէ կէզէք .
 Կէլին սիզտէ կէ օրիւն պարի :

Առւրբ Յարութիւն պուճագ պուճագ ,
Մօմլար եանար գուճագ գուճագ .

Եօդ տուր օճուլայըն օճագ ,
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Կիրտիմ գափուտան իչերի ,
Հասթէ ձանըմ օլուու տիրի ,
Անտէ սունտում տիլէկիմի .
Կէլին սիզտէ սունտուն պարի :

Առւրբ Յարութիւնուն գուպպէսի ,
Անտէ տիր Մէսիհին թիւրպէսի .
Կէլիսլ կէօրէն օլուր մահտեսի ,
Կէլին սիզտէ օլուն պարի :

Զիյնէթինէ եօդ տուր սէօղիւմ ,
Եշիկինէ սիւրախւմ եխւզիւմ .
Սուրբ Գերեզման իքի կէօղիւմ ,
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Կիրտիմ Գերեզման պաշընա ,
Կէօղլէրիմ տօլուու եաշըլա ,
Հապէր էթտիմ գարտաշըմա ,
Օտա կէլսին կէօրսին պարի :

Կիթիմ տուրտում գափուսունա ,
Հէյրան օլուում եափուսունա ,
Նասիսլ օլուուն հէփիսինէ .
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Կէճէ օլուր կիւնտիւղ կիսլի ,
Գանտիլլէր եանար եըլուղ կիսլի ,
Տիրէկլէրի եալուղ կիսլի .
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :

Իւզսէք տաղլար ալչոգ օլսուն ,
Ուզուն եօլլար եադըն օլսուն ,
Նուրի կէօրմէք նասիալ օլսուն .
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի :
Թիւրլիւ թիւրլիւ ամպէք գօդար ,
Նուր թուրֆանտա սէնտէն չռդար ,
Ճիւմէ ալէմ' սանա պագար .
Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի ,

ԺԱ.

Տէմա սուրբ Յարուբիւն իւզերին :
Տէսրան , Սէմայի :

Կիճէ էօյսէմ սուրբ Յարութիւնի
Գանտիլլէրին եօդ թասվլլրի ,
Կիրտիմ չէվոէ եանըն կէզտիմ ,
Պու Ճիհանտէ եօդ էրպապի :
Իսա սէնին կէօրտիւք եէրի ,
Պիրէր կիրտիք հէփ իչէրի ,
Էօփտիւք մէրմէք սուրբ Մէզարի ,
Պունտա տըր եէր կէօք Սահիպի :
Եւրբիւր կէօղիւմ իլէ կօրտիմ ,
Թիւրապինէ եիւզիւմ սիւրտիմ ,
Աղլէյուպ այազա տուրտում ,
Պագմաղա էթոխիմ հիճապի :

Գըսդ տէօրթ գանտիլ միւտէմ եանար ,

Օն եէտի տէ միյտանտէ վար ,

Գափունուն խւսթիւնտէ տիր

Լուսաւորիչին թասլիրի :

Իւշ Միւլէթ թափոր տէօնէր

Մէզարտէն օլուալ միւնէվլէր ,

Հիսապսրզ գանտիլէր եանար ,

Ռուհանի շազլըդ նիշանի :

Քիւնալէթի չօդ եիւճէ ուլու .

Իչինտէ Ռուհանի տօլու ,

Ճիւմլէմիզ իսանըն գուլու ,

Իչինտէ վար պիր գաչ ձապի :

Զեյնէթլի տիր ճիւմլէ եէրի .

Իչինտէ Նապիլէր վարի ,

Կէօղիւմ իլէ կէօրտիւմ սուրբ եէրի

Օլուէմ չէքտիմ իմթինապի :

Ժ. Բ.

Սուրբ Դողիօքա իւզերինէ:

Սուրբ Գողղոթա փէք հեյպէթլի
Միւտէմ ագստ հայաթ ասկի ,
Անէ տէնտի Պէթի ուլլահ ,

Հագ Մէսիհին գուրապան եէրի :

Սուրբ Գողղոթա Խաջըն եէրի ,
Պունտէն ճօշտու Հագ քէրէմի ,
Ղունկանոս օլ ամանըն
Զէշմէ նուրբ թէղ աջըլտի :

Պունտէ խւրեան օլտի Մէսիհ ,
Աղիղ գանըն տէօքտիւ սահիհ ,
Հագգա եթափ եխւքահք սէտա ,
Ճէհէննէմի եթափ ֆէթիհ :

Եամ սահիպ միւրվէթքեանի ,
Ա'ֆ եթ ոդնիմ կիւնահիմի .
Օլ միւզարէք ագան գանլէք
Աղատ է յլէսին ճանիմի :

ԺԳ.

Սուրբ Խաչելուրիւն իւզերինե:

Քէլամուլահ ճէսէտիյլէ
Կիւնահըմըզ հասէպիյլէ ,
Խաչա չբգոր բատէթիյլէ
Վալիսէսի հուզուրինտէ :

Եվիլ Խաջը կէ օթիւրախւլէք
Իւզէրինէ եաթըրտիէք ,
Ել այաղըն մըխտիլէք
Վալիսէսի հուզուրինտէ :

Եէք է վլատը Խաջոտան պագար ,
Գանը սէլլէք կիպի ագար ,
Կիւնահըմըզ չիրքին՝ երգար
Վալիսէսի հուզուրինտէ :

Աամթ տօգուղ ճումա կիւնի
Չաղըրարագ Փէտէրինի ,
Թէսլիմ էթոփ նուր Բուհինի
Վալիսէսի հուզուրինտէ :

ԺԴ.

Սուրբ Յակոբ իւղերինէ:

Սուրբ Յակոբ պիր վանք տըր ուլու ,

Ճիւմճէմիզտէ անըն գուլու ,

Կէլիալ միւրատ ալան տօլու ,

Սիզտէ կէլիւալ ալըն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր ալայ պաշի

Կէօրէնլէր տէ օքէրլէր եաշի .

Սուրբ Յովհաննէս էօդ գարտաշի ,

Սիզտէ կէլիւալ կէ օրիւն պարի .

Սուրբ Յակոբ պիր ալթուն սինի ,

Շահլէր եափմըշ եափուսինի .

Կէօրտիւմ շաշտըմ գափուսինի ,

Սիզտէ կէլիւալ կէ օրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր ալթուն ֆէնէր ,

Տիրէք կիսկի մօմլար եանար .

Հէփ մաթլուպըն անա սունար ,

Սիզտէ կէլիւալ սունըն պարի :

Սուրբ Յակոբուն պատկերլէրի

Զօդ կիւզէլ տիր ըրէնկլէրի

Զինիտէն տիր տիրէքլէրի .

Սիզտէ կէլիւալ կէ օրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբա կէլմէք հիւնէր ,

Կիւնահ աթէշլէրի սէօնէր ,

Վարդապէտլէր թափոր տէօնէր ,

Սիզտէ կէլիւալ կէ օրիւն պարի .

ԺԴ.

Սուրբ Յակոբ իւզերինե:

Սուրբ Յակոբ պիր վանք տըր ուլու ,

Ճիւմիւմիզտէ անըն գուլու ,

Կէլիւպ միւրաստ ալան տօլու ,

Սիզտէ կէլիւպ մ'լըն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր ալայ պաշի

Կէօրէնլէր տէ օքէրլէր եաշի .

Սուրբ Յովհաննէս էօղ գարտաշի ,

Սիզտէ կէլիւպ կէ օրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր ալթուն սինի ,

Շահլէր եափմըշ եափուսինի .

Կէօրտիւմ շաշտըմ գափուսինի ,

Սիզտէ կէլիւպ կէ օրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր ալթուն ֆէնէր ,

Տիրէք կիսի մօմլար եանար .

Հէփ մամթլուպըն անա սունար ,

Սիզտէ կէլիւպ սունըն պարի :

Սուրբ Յակոբուն պատկերլէրի

Զօգ կիւզէլ տիր ըրէնկլէրի

Զինիտէն աիր տիրէքլէրի .

Սիզտէ կէլիւպ կէ օրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբա կէլմէք հիւնէր ,

Կիւնահ ալթէշլէրի սէօնէր ,

Վարդասլետլէր թափոր տէօնէր ,

Սիզտէ կէլիւպ կէ օրիւն պարի :

Նաղար գըստըմ՝ ոլ աղիզ.

Մար Եագուպէ.

Պուս էթախմ՝ թիւրապէ

Սէրիմ՝ եիւզ եէրտէ,

Անտէ ալէ ֆլէնտի

աշդըմ՝ աթէշի :

Հասրէթիմէ էրտիմ՝

միւրատըմ՝ ալտըմ՝

Մէվլա գըսմէթ էթտի

պապինէ կէլտիմ՝

Տէրունիմտէ նիհան

իւմմանէ տալորմ՝

կէօղլէրիմտէն տէօքտիւմ՝

դան իլէ եաշի :

Կիւնահքեարէ նասիպ

իյլէտի Խիւտա,

Տէրկեահինտէն իթմէտի

պէնի Ճիւտա .

Կիրալմ՝ օթաղինէ

էրտիմ՝ միւրատա,

Ճէննէթ մլքեանի

Մար Եագուպըն մէզարի :

Ճիւմէկ ալէմին

հասրէթի չօդ պու՛ա ,

Անձագ նայիլ օլուր

քիշի սըստ իլէ .

Զէր ու սիմ տէյլ

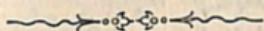
փահասը ինսանէ ,

Լութք Պարի խոեր
Գլսմէթ միւրվէթի :

Խկիրմի պէշ
մէհրապտէ նամաղը ,

Գըլընըր սուրբ
Պատարագլէ նիյաղը ,

Զիյնէթի փադ
վէ սէլաթին մէպեանը ,
Հէյրան օլուր
Կէօէնլէրի տիւ չէշմի :

ԺԶ .

Տէֆա սուրբ Յակոբ իւզերին :

Սուրբ Յակոբ պիր աթոռ ուլու ,
Ճիւմլէմիղ տիր անըն գուլու ,
Կէլիալ միւրատ ալան տօլու ,
Միզուէ կէլիւալ ալըն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր գամեր փարլար ,
Քէ պիր քէպիր մումլար եանար ,
Ելվան էլվան ձէմի թաշլար ,
Միզուէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր չէմն նուրանի ,
Գալպինտէ աշրդ օլանի ,
Փիւր նուր իտէր լութքու պարի ,
Միզուէ կէլիալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ օն իքիլէրտէն ,
 Ելք գան տէօքէն Հերովդէստէն
 Յիսուսուն պատէսին իչէն ,
 Ախտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :
Սուրբ Յակոբուն աղիզ սէրի ,
 Տէֆն օլտուղի եէր սօմաքի ,
 Գարսւլարը սէտէֆ իշի ,
 Ախտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :
Սուրբ Յակոբ պիր թախթ բուհանի
 Մէսրուր իտէր զիյնէթլէրի ,
 Իկիրմի պէշ տիր խորանի ,
 Ախտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :
Սուրբ Յակոբա արզու իտէն
 Խէվի իմմէսին մէշագրաթտէն ,
 Քի իւճրէթ ալարն Պարիտէն ,
 Ախտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

ԺԷ .

Տէֆա սուրբ Յակոբ իւզերինէ ,
 Տէսրան , Տիվանի :

Փիւսէր իքէն չէքէր իտիմ
 Եա Մար Եագուալ հասրէթին ,
 Շիւրիւր կէօրտիւմ սուրբ մէզարին ,
 սէյր էյլէտիմ զիյնէթին :

Զիյնէթինէ կէօղ գամաշուր ,
Հագ նազարտէն սագլասըն ,
Ագլէ ֆիքրէ հիչ սըղըշմաղ ,
Թասվիրի էօդ ալէթին :
Ալէթի զէր իւ տիւրտէն տիր ,
Լալի կէվիէրտէն քեանի ,
Մուէզզին միւտէրիսի չօդ ,
Խուալ իտէրլէր խըզմէթի :
Խըզմէթի զայէթտէն չօդ աբր ,
Իտէնի Հագդ սագլասըն ,
Կէօրէնլէր շաղ մէսրուր օլուր ,
Չօդ աբր Հագդըն հիքմէթի :

ԺՂ.

Տէֆա սուրբ Յակոբ իւզերինէ :

Ճիւմլէ ալէմ հասրէթ չէքէր
Մար Եագուպուն եէրինէ ,
Նիճէ հիւնքեար նիճէ պէյլէր
Եէթմէտիլէր սըրրինէ :
Տիւ իւէ մէտհի օլունմաղ ,
Նիճէ էթսէմ մէտհինի ,
Պու շերիմէ կիւշ էյլէ յուապ ,
մութլու կէլիալ կէօրէնէ :
Կէօրէնլէր տօղրու մէ օյլէսին
մէօղիւմտէ վա՞ր մը խիլափ ,

Նաս իշխնտէն պիր տախի եօդ ,
շիւքիւր պիզէ վէրէնէ :
Ախմ իւզէրի չօդ ատէմ վար ,
շէյթան եօլուն պաղլամըշ ,
Կէլիւալ զիյարէթին էթմէղ ,
թափմըշ տըս սիմ զէրինէ :

ԺԹ.

Սուրբ Ծնունդ իւզէրինէ:

Երեփ Մէվլուտի կէօրէնլէր
էրէր քիւլլիւ միւրատէ ,
Սաֆէտէրունլէ զիարէթչին
Եհթիշտիրիր փիւր լութքէ .

Աիւն տօղուտան կէլոի իւչ շահ

Օն իքի պին նէֆէրլէ ,

Վէ գլավուզ օլան երտրդ

Կէլիսպ տուրտու պուրատա :

Զէր ու զէմիյն Հիւնքեարինէ

Շահլէր սէճտէ գըտըլէր ,

Ալթուն պուխուր վէ ասըլակէնտ

Աղիմ փէշէշ սունտուլէր :

Միւշէրէֆ տիր աղիղ Մսուր ,

Պու Սապինին թախթ քիւրսի ,

Էլլի մէրմէր տիրէր իւսմիւ

Սէլաթին տիր Քիլիսէսի :

Եռուր էվլատը գուճաղընտէ

Վալիտէ կոյս Սուլթանըն ,

Կիւն տօղուշու անէ մէնէնտ ,

Քրիստոս կիւնէշ փիւր լութքըն :

Օրօր օրօր Յիսուս ույուր

Օլ մահալին եէ յիշտէ ,

Զէր ու զէմիյն շաղլըլընը

Ինամ խտէր պիզլէրէ :

Փա՛ռք կ բարձունս սէմայէ

Վէ օրհնութիւն ինսանէ ,

Մէլայիքլէր պախշ էտէրլէր

Զօպանլէրին եէտիյլէ :

Փէտէրուլահ աղիղ Յովսէփ

Վէ վալիտէ Մարիամ .

Մաղարէ անլէրէ մէսքեան ,

Գըրգ կիւն սագլարլէր միւտտամ :

Վէսպատէհու չքդըսլ անտէն
Յիսուս Փրկիւ գումագտէ ,
Պիր չիֆթ գումըու վէ կիւվերձին
Սունարլէր սուրբ տաճարէ :

Ի.

Տեմա սուրբ Մնունդ իւզերին :

Ծնունդ քիւչիւք պիր շէհիր տիր ,
Մէսիհին տօղտուղու եէր տիր ,
Ինսանլէրին հէփ հասրէթի
Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Յիսուս Քրիստոս անտէ տօղտու ,
Իւչ փատիշահ կէլիպ կէօրտիւ ,
Ազիմ փէշիւշէր վէրիլսի .
Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Եշիկի տիր սիւտ մէրմէրտէն ,
Պէշիկի լալ իւ կէվհէրտէն ,
Էօրթիւսի Հինտ ու Եմէնտէն .
Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Փատիշահլէր Հինտ Եէմէնտէ
Կէօրտիւլէր պիր երլորդ կէօքտէ ,
Տէտիլէր Նուր տօղմօւշ եէրտէ .
Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Երլորդ իշրէ պիր վալիտէ ,
Նուր Եվատը գումագինտէ ,

Եօլա ըստարար անիտէ .

Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին :

Հերովդէսէ տախոլլ օլուալ ,

Նէրտէ տօղտու աէյու սօրուալ ,

Սօնկրա ելլուրզ իլէ պուլուալ .

Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին :

Առւրբ Ծնունդա եէրիշտիլէր ,

Իւչ փատիշահ պիր կէլտիլէր ,

Պաղտասարլէ՛ Մելքոն , Գասպար ,

Հուզուրէ պաշ էնտիրտիլէր :

Իւչ թիւրլիւ փէշկէշ վէրտիլէր ,

Ալթուն , պուհուր , ասըլպէնտլէր ,

Տէօնիւալ անտէն շաղ կիթտիլէր ,

Ոուրբ Ծնունդու վաղ էլթտիլէր :

Աէ սաամժ քի Քրիստոս տօղտու ,

Իւսթիւնէ նուր սայպան օլտու ,

Հրեշտակլար կէօրտէն էնտի ,

Փա՛ռք ՚ի բարձունս անտէ տէտին :

Հէփ չոպանլար իշխմտիլէր ,

Պու նէ սէտա տըր տէտիլէր ,

Գուզու փէշկէշ կէթիրտիլէր ,

Սէճտէ գըլտւալ շիւքը էլթտիլէր :

Մէրիէմ Յովսէփիլէ պէրապէր

Պիր մաղարայէ կիրտիլէր ,

Քառասունքու սադլատիլէր ,

Ինսան եիւղիւ կէօրմէտիլէր :

Քառասունքու պիթիրտիլէր ,

Պիր չիֆթ կիւլէրձին ալորլէր ,

Սուրբ Տաճարա կեօթիւրտիւլէր ,
Միւճիւզաթլէր չօդ կեօրտիւլէր :
Մէրիէմ անէ վալիտէսի ,
Գուճաղընտէ տիր տանէսի ,
կէօք իքէն քէնտի հանէսի ,
Շիմտի Մսուր տիր լանէսի :
Ծնունդտա վար էլլի տիրէք ,
Հէր պիրի պիր թիւրիւ ըրէնկ ,
Անտէ գապուլ օլուր տիլէկ .
կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին :

ԻԱ.

Քրիստոն ազիզ Տնօրինութիւն իւզերին :

Եարատան Հագ նաղար էթոփի ,
Հաղըէթի Ատէմի վար էթտի ,
Վէ էմրի նութգ բապտանիյլէ
Ճէմի տիւնեա թէքմիլ օլոու :
Եարատըլմըշ նէպատէթի
Հագգ ինսանա թէսլիմ էթտի ,
Քէղա Ճէմի վարլսդլէրի
Թա'աղիմէրլէ անէ վէրտի :
Ջագաթանէ թէնպիհ էթտի ,
Պու սէճէրտէն եէմէ տէտի ,
Սատագաթլէ կէր գալըրսէն
Միւտայիմ սէն եաշա տէտի :

Իմոփի խայըն խպլիս շէրթան

Ղայէթ իֆրաթ գըտանձըդտան՝

Պունա թահմիլ էտէմէ յիւպ

ինսանը տուր էթոփի չագտան :

Տիւշման օլտէմ հազրէթի Ատէմ՝

Քէնտի պիւթիւն շէօհրէթինտէն,

Եէսիր օլտու կիրտի ղէմէ,

Վէ իպլիսին թահթ հիւքմիւնէ :

Պարզ օլունտու անտէն սօնկըա

Քի թէն ալա Մէսիհ մէվլա,

Մէֆիլ ինսան թապիաթինի

Եէսիրլիքտէն գուրթարմաղա :

Իլք էվլէլ Մուսա փէ յղամնպէր

Պու Հագգա եազտը քէլամլէր,

Քէզա Դանիէլ վէ Եսայի,

Վէ հէմ տախի հէփ նէպիլէր :

Անպիլէրին հէփ քէլամը

Քի օլունուր գըրա'աթը,

Մէսիեանըն տօղաճաղը,

Շիմոփի օլտու թէքմիլաթը :

Մարիամըն իլք վէթանը

Նազարէթ տիր շիրին շէհրի,

Քէմալի յէթէ լաթիֆ աղիզ

Վէ փիւր զի յապիլ լութիու Պարի :

Մէլէք իրսալ Հագտան օլտու,

Վէ միւժտէ յի անէ սունտու .

Տէտի շա՛ղ օլ եա՛ միւֆէրիհ,

Եա՛ միւմթէլի հիւսնի քիւլլիւ :

Ճեվապ էթտի Մէրիէմ անէ ,
Պիլմէմ տէտի պէն տահա էր ,
Վէ նէ վագլթ քի ֆէհմ էթտի ,
Քէլամուլլահ էնտի անէ :

Կէօբտէ երտըզ իզհար օլտու ,
Մոկ շէհրինէ մալիւմ օլտու ,
Կիւն տօղուշու թարաֆընտէն
Խւչ ալիմլէր բահի օլտու :

Զօդ ձէմիէթլէ կէլտիլէր ,
Երտըզ նըշան թութտուլէր ,
Հասրէթլէրնէ գավուշտուլէր ,
Ազիմ փէշիէշ տէ սունտուլէր :

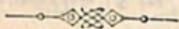
Միւրապլէրնէ քի էրտիլէր ,
Սէճտէ գըլուալ շիւքը էթտիլէր .
Ոիզտէ միւրատ ալասընըզ .
Մէվլուա եէրին կէօբէսինիզ :

Ի՞ն .

Սուրբ Աստուածածին իւզերինէ :

Վալիտէ Սուլթանըն շիրին կիւշ իտին ,
Միւտէմ զինտէ կիւշի Մարիամ անէնին ,
Ճիհանէ կէլմէմիշ պէօյլէ պիր վէլի ,
Մէլքտէ եօդ էշի Մարիամ անէնին :
Ջաղելէթլէ տօղտու ասրլի զաթի ,
Ալէմէ եէթիշիւր չոդ միւճիւղաթի ,

Մէվլայէ խուստ կէչէր հէփ շէֆա'աթի ,
 Պէր տախի եօդ էշի Մարիամ' անէնին =
Տէրունինտէ հիւ սէրքէշիք կէօրմէտի ,
 Նամաղըն սատրինտէ թաշրա սալմատի ,
 Քետպիս սէօղիւ տիհանինէ ալմատի ,
 Միւմինլիքտէ էշի Մարիամ' անէնին
Աէրունի տէր Խիւտա տիւնեայը տիւզտի ,
 Զար նէսի ինձիլտէ մանասըն եաղտի ,
 Օմուղ իւչ երւ ֆանի ձիհանտէ կէզտի ,
 Ալթմըշ իւչ երւ եաշը Մարիամ' անէնին =
Աազար գըլ սէն պիտէ եա պիքիր անէ ,
 Ոէն միւպարէքտին նիսվանլէր իշինտէ ,
 Շէֆա'աթ էյլէ Աէսիհ էվլատընէ ,
 Սէճտէ գըլան իշիւն աղիղ Թիւրպալէնէ :

Ի՞՞.

Տէֆա սուրբ Աստուածածին իւզերինե :

Աստուածածին կոյս Մարիամ' ,
 Աէնսին էֆէնտիմ' տօղուրան ,
 Կիւնահքեարլէրի գայըրան ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ' :
Աւազանտան արդար տօղուռմ' ,
 Կիւնահ իշինտէ զարդ օլտում' ,
 Պէն աէրմանի սէնտէն պուլուռմ' ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ' :

Հաստէ տիւշտիւմ ինկլէր ճանըմ,
Եա նիձէ օլուր պէնիմ հալըմ,
Պայէթ նազար օլմուշ օլտում,
Աստուածածին կոյս Մարիամ։
Աղայայըմ կիւլմէելիմ,
Կէօղիւմ եաշըն սիլմէելիմ,
Սանա մալիւմ էյլէելիմ,
Աստուածածին կոյս Մարիամ։
Կէօղիւմաէն գանլը եաշ ագար,
Ճիւմլէ ալէմ սանա պագար
Սէն ախլէրսէն պիզէ եէթէր,
Աստուածածին կոյս Մարիամ։
Գուրպան օլայըմ պէն սանա,
Նաղար էյլէ պագ գուլունա,
Տիլէ Փատիշահ օղլունա,
Աստուածածին կոյս Մարիամ։

Ի՞Դ.

Տեմա սուրբ Աստուածածին իւզերփնէ,
Տեսրան, Վարսախ խօսմա:

Իպթիտա կէօքտէն պիր մէլէք էնտի ,
Կէօրտիւ նուր տիտարի Մէրիէմ անէնին ,
Հագգըն տիհանինտէն սէլամը վէրտի ,
Ալոը ֆէհմ իդրարը Մէրիէմ անէնին :

Իդրարընը ալոը կէօյէ չէքիլոի ,
Մէրիէմին իւսթիւնէ լութֆու սազըլոը ,
Եէրտէն կէօյէ նուրտան տիրէք տիքիլոի :
Կէօթիւրտի խապէրի Մէրիէմ անէնին :

Խապէրինի Մէլէք Հագգա կէօթիւրտի ,
Տօգուղ մահ լի պէշ կիւն մութլու պիմթիրտի ,
Նուրտան նուր վիւսէրի տօղտու կէթիրտի ,
Բուշան օլոու իւրէկի Մէրիէմ անէնին :

Տաղըլոր է քբարի՝ սարտը փուսէրի,
Մէսրուր օլոռու կիւլոի էօփտի հագ պարի,
Տէսթ փայինէ սիրոի եխւզ իլէ սէրի,
Իսա էմտի շիրի Մէրիէմ անէնին :

Շիրի մէմէտէն էմտի եէտի պարինի,
Թէսլիմ էթոի Խիւտա Ճիւմլէ վարինի,
Մըսրոտէ է յլէտի խուազէ եերինի,
Շէտիալէնտի շազը Մէրիէմ անէնին :

Կէօբոէ մէլայիքլար շաղ օլոռուլէր
իւչ հիւնքեարլէր խապէրինի ալորլէր,
Եըլուզ իլէ կիւլուտ եէրին պուլոռուլէր,
Հիւնքեարլէր հիւնքեար Մէրիէմ անէնին :

Հիւնքեարլէր իչէրի պիրէր կիրտիլէր,
Իւչիոէ իւչ տիւրլիւ Հագդը կէօբոխւլէր,
Պիրի պիրինի սօրուալ խապէր վէրտիլէր,
Մէյր էթոխիլէր եէրի Մէրիէմ անէնին :

Եէրինի կէօբոխիւլէր շոլ խպնուլահըն,
Միւճիւզամը ջոդ տուր զանի Ալլահըն,
Էօփտիւլէր փայի օլ Շահլէր շահըն,
Կէօբոխիւլէր սէթթարը Մէրիէմ անէնին :

Աէթթարըն մէթտարի իլէ տինտիլէր,
Փէշէշլէրին վիրուալ կիրու տէօնտիւլէր,
Եօլու տիւշիւտ տիւլոխւլէրէ սլինտիլէր,
Օլոռուլէր թիւճճորը Մէրիէմ անէնին :

Թիւճճար կիտի տաղըթտիլէր շիքեարի,
Հէրքէս արզուլէտի քէնտի շէհիրի,
Զէքտիլէր տէօբոխիւլէր դաթար պէհարի,
Պիլոտիլէր սըօրը Մէրիէմ անէնին :

Ախհան պիր սըր իտի կէլտի ձիհանե ,
Աւսի կիթտի Հինտիթանե Եէմէնե ,
Հագ տիհանտէն պիր սէս կիթտի տամանե ,
Եէթտի պիղէ Ճարը Մէրիէմ անէնին :

Ճար եթտի Պազարա՝ տիրիլթտի Խիւտա ,
Շեյթանըն կիւշինե տիւշտի պիր սէտա ,
Քէրէմ եթտի պիղէ՝ եէթտի իմտատա ,
Պիրտէ եօդ ուցարը Մէրիէմ անէնին :

Ույարը եօդ պիրտէ սէօլէնիր պիր ատ ,
Տամանտէ իպլիսլէր իյլէտիլէր տատ ,
Հագ սագարտէն պիղի իյլէտի աղատ .
Կէօրտիւնիւզ հիւնէրի Մէրիէմ անէնին :

Հիւնէրի եէթիշիւր եօխսուլուպայէ ,
Խաս կիթտի կիրտի Յորդանան չոյէ ,
Միւճիզամ իյլէտի Ճիւմլէ տիւնեայէ ,
Չաւտը միւնէվիլէրի Մէրիէմ անէնին :

Միւնէվիլէրի Մարիսմըն շիրէ սէօյլէտի ,
Աշգըն տէրեասինի նիհան պօյլատի ,
Լայրգլարա Մէվլս գլումէթ էյլէտի ,
Կէօրտիւլէր ազիզ մէզարի Մէրիէմ անէնին :

Վալիտէ Սուլթանըն շիրին կիւշ իտին ,
Միւտէմ զինտէ կիւշի Մէրիէմ անէնին ,
Ճիհանէ կէլմէմիշ պէշլէ պիր վէլի ,
Մէլէբտէ եօդ էշի Մէրիէմ անէնին :

Պաղիլէթլէ տօղտու ասըլը զաթի ,
Ալէմէ եէթիշիւր չօդ միւճիզամթի ,
Մէվլայէ խօւպ կէչէր հէփ չէֆաաթի ,
Պիր տախի եօդ էշի Մէրիէմ անէնին :

ԻԵ.

Սուրբ Յովհաննես մէվլուտինե :

Շերիք մէվլուտի Հաննէ աղիղին
Հանաղիր տիր .
Կէօրմէյէ անի ձիւմլէ զռարլար
միւնթաղիր տիր :

Մէսիհի թէմիտ իտէն աղիղին
մէվլուտու պու ,
Նէ պիլէր սէրի էնպիտլէրտէ
եէք լէղիր տիր .

Զէր ու դէմինին եարատան
շահլարըն Շահընա ,
Պու տօղան մաասում օլ պիֆէլլէ
Հիւնքեարէ վէղիր տիր :
Իստէ միւրատըն է Տաւուտ օղլու
պու Աղիղտէն ,
Գուլունա միւրատ վէրմէք իշխն
Հագտան նաղիր տիր :

ԻՉ.

Սուրբ Երուսաղեմ իւզերին սօն պէյք :

Արդու իտէն կիտէր Գուտառուն եօլունա ,
Գըյար ճանա ըրըգգընա մալընա ,
Սուրբ Յակոբ տէ գարշու կէլիր գուլունա :
Ապու հայաթ ճօշուպ չայլար վէ ագար ,
Կիւնահքեարլէր կիւնահլարըն հէփ եագար ,
Գուտուստան այրըլան քէնտինի եագար :
Հետ սէվմէրէն Գուտառու վա՞ր մի տիւնեատէ ,
Արասան պիր գուլ պուլունմաղ ալէմտէ ,
Կէօրէնլէր աշդի հագդ իլէ էօկմէտէ :
Է՛յ վալիստ Սուլթան բահմ' էթ սէն պանա .
Տուան կէչէր Շահլէր շահի օղունա ,
Նասիպ թէքրար օլամ' սուրբ Գերեզմանա :
Պէն Գուտուստան այրըլորդմ' աղլէրիմ' ,
Կիձէ կիւնտիւզ տէրունիմի տաղլէրիմ :

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅԻՒՆ

Է ՎԵՐԱՅ Ս. ՈՒԽՏՍՍ.ՏԵՂԵԱՅ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Ի վերայ սուրբ Հրեշտակապետի վաճուցն Հայոց :

ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԻ վաճքն մայրապետաց՝
Աննա քահանայապետի տունն է, և Սուաջին Բանտն
Քրիստոսի : Անդ է Զիթենի Ս. Ծառն՝ ընդ որ կապեցին
զՏէրն սեր : Եկեղեցին վեց խորանօք զարդարեալ է .

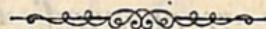
1. Սւագ խորանն՝ Հրեշտակապետաց :

2. Սուրովբէից }
3. Քերովբէից } յերկոսին կողմանս Սւագ խորանին :

4. Սուրբ Հռիփիմեանց խորանն յաւանդատան :

5. Սուրբ Բանտի խորանն 'ի հիւսիս :

6. Սուրբ Զարչարանաց խորանն 'ի գաւթին :

Ի մեջ սուրբ Յաքովեան Աւխարհամատրան Տաճարի
եղեալ Ուխտատեղին :

1. Սուրբ Գողգոթայն եւ խորանն եւ պատառեալ
վէմն, որք են այժմ Յունաց :

2. Անդ՝ սուրբ Տարածման տեղին եւ երկու խո-
րանքն՝ Լատինաց :

3. Սուրբ Գողգոթայի առաջին դուռն եւ խորանն՝
Լատինաց :

4. Քրիստոսի Փուշ պատկի մատուռն եւ խորանն՝
Յունաց :

5. Սուրբ Լուսաւորչի Եկեղեցին՝ Հայոց, յորում
կան երկու խորանք՝ յանուն սուրբ Լուսաւորչի և
սուրբ Կարապետի :
6. Սուրբ Հեղինէ դժևայի լուսամուտն՝ Հայոց :
7. Սուրբ Խաչգիւան եւ խորանն՝ Լատինաց :
8. Քրիստոսի Հանդերձից բաժանման մատուռն եւ¹
խորանն՝ Հայոց :
9. Ղունկիանոս հարիւրապետի մատուռն եւ խո-
րանն՝ Յունաց :
10. Քրիստոսի Երրորդ Բանան՝ յորում կան երկու
խորանք՝ Յունաց :
11. Սուրբ Պարտէղն եւ խորանն՝ Լատինաց :
12. Փոքրիկ Եկեղեցին յանուն կուսին՝ Լատինաց,
յորում է եւ մասն Սեան՝ ընդ որ կապեցին զՔրիստոս :
13. Յարեւելս առաջի Քրիստոսի սուրբ Գերեզմանի
փառաւոր Տաճարն՝ Յունաց :
14. Սուրբ կենսատու Գերեզմանն Քրիստոսի՝ Հայոց,
Յունաց, Լատինաց, յորում է եւ՝
15. Սուրբ Հրեշտակապետի կանդնած Վէմն :
16. Փոքրիկ Եկեղեցին եւ խորանն՝ կից սրբոյ Գե-
րեզմանին՝ Քայտոց :
17. Յովանիայ Արեմաթացւոյ գերեզմանն եւ փոք-
րիկ Եկեղեցին եւ խորանն՝ Հայոց :
18. Սուրբ Իւղաբերից խորանն՝ Հայոց :
19. Սուրբ Աստուածածնի Ուշաթափման տեղին՝
Հայոց :
20. Աստի սանդղովք 'ի վեր՝ մեծ Վերնատունն՝
Հայոց, յորում կան երկու խորանք, Աւագ խորանն՝
Խաչելութեան, եւ Երաշխաւոր սուրբ Աստուածածնի
խորանն :

21. Սուրբ Պատանատեղին՝ Հայոց, Յունաց եւ կա-
սինաց, Երկրպագելի միայն :

22. Ադամ Նախահօր գերեզմանն եւ խորանն 'ի
ներքոյ Գողգոթային՝ Յունաց :

23. Աստ է եւ Մելքիսեդեկ քահանայի գերեզմանն՝
ըստ աւանդութեան :

24. Թագաւորաց՝ գերեզմանքն՝ առ որմով տաճա-
րին Յունաց՝ հանդէպ Պատանատեղւոյն է :

25. Սուրբ Յարութեան արտաքին մեծ դրան պա-
տառեալ Ալինն :

Յարտաքին գաւթի սրբոյ Յարութեան տաճարին է
փոքրիկ եկեղեցին Հայոց յանուն սրբոյն Յովհաննու
Աւետարանչի, որ յատուկ ուխտատեղի է վասն մար-
մարիոնեայ Սեան՝ ընդ որ կապեցաւ Փրկիչն մեր :
Ունի երիս խորանս՝ Յովհաննու Աւետարանչի, Հայր
Աբրահամու եւ սուրբ Զարչարանաց Քրիստոսի :

Աստ է եւ Եկեղեցին Գպտուոց, եւ Հայր Աբրահամու
վանքն . Տեառնեղբայր սուրբ Յակոբայ փոքրիկ Եկե-
ղեցին Յունաց՝ ընդ որ ելանեն եւ 'ի մեծ վասն իւ-
րեանց :

Ուխտատեղի է մեզ եւ սուրբ Գէորգայ Եկեղեցին
Գպտուոց, եւ վանքն Ասորուոց, որ ըստ աւանդութեան՝
էր տունն Մարկոսի Աւետարանչին : Յերկոսին 'ի սոսա
պատարագեն մերայինք մի անգամ 'ի տարւոջ :

Դոյ եւս Յովակիմայ եւ Աննայի տունն, զոր այժմ
Գաղղիացիք ունին :

Իսկ Պրոպատիկէ աւազանն՝ լքեալ եւ ամայի թո-
ղեալ է :

Արտաքոյ սրբոյ Երուսաղեմի եղեալ Ռւխտատեղին
եւ Երեւելի յիշատակաց վայրեն :

1. Սուրբ Փրկչի վանքն մեր, որ էր տուն Կայիափայ
քահանայապետին : Աստ է Երկրորդ Բանտն Քրիստոսի .
աստ ուրացաւ Պետրոս զծէրն . աստ է եւ Քրիստոսի
սրբոյ Գերեզմանի դրան կափարիչն, որ է վէմն Աւագ
Սեղաճոյն :

Վանքս այս, բաց 'ի Տաճարէն, նորոգ կառուցաւ
գեղեցիկ եւ չքնաղ յօրինուածովք յամի Տեառն
1849, յերրորդ ամի պատրիարքութեան Կիրակոսի Արք-
եպիսկոպոսի Երուսաղիմացւոյ : Գաւիթ սրբոյ Վանացս
է գերեզմանատուն պատրիարքաց եւ աւագ լուսարա-
րաց եւ այլ եւս նշանաւոր կարգաւորաց : Իսկ արտա-
քոյ վանացս յարեւմուտս կոյս՝ է գերեզմանատուն
ընդհանուր քրիստոնէից :

2. Սուրբ Սիոն վերնատունն, ուր էջ Հոգին Սուրբ
յառաքեալս, է 'ի ձեռս Տաճկաց : Աստ են Դաւթի
մարգարէի եւ Սողոմոն արքայի գերեզմանքն :

3. Սրբուհւոյ Աստուածածնի սրովբէասպաս Գերեզ-
մանն՝ Հայոց եւ Յունաց : Ի մէջ Եկեղեցւոյս է Հայր
Յովսեփայ գերեզմանն 'ի ձեռս մեր, եւ Յովակիմայ
եւ Աննայի գերեզմանքն՝ 'ի ձեռս Յունաց : Եւ Աւագ
Խորանն մեր՝ որ է կից յորմն սուրբ Աստուածածնի
գերեզմանին : Ասորւոց եւ Գպտւոց պատարագամատոյց
Խորանքն՝ Հայոց . եւ երեք խորանք եւս Յունաց :

4. Արտաքոյ Ս. Աստուածածնի Տաճարին յարեւելս
կոյս՝ է այրն, ուր ննջեցին առաքեալք, եւ տեղին՝
ուր մատնեցաւ Քրիստոս Տէրն մեր եւ է 'ի ձեռս Լա-
տինաց :

5. Մերձ են աստ և Պարտէզն՝ ուր աղօթեաց
Փրկիչն :

6. Եւ տեղին՝ ուր աղօթեաց Սրբուհի կոյսն՝ի ժա-
մու քարկոծման սրբոյն Ստեփաննոսի :

7. Եւ Քարկոծման վայրն սրբոյն Ստեփաննոսի
Նախավկային :

8. Տեառն եղբօր նահատակութեան տեղին՝ մեր,
որում մերձ են՝

9. Մարգարէից գերեզմանքն եւ Արիսողոմայ ար-
ձանն :

10. Աստի՝ի վայր՝ Սելովամայ աղբիւրն :

11. Արբահորն՝ որոյ յորդութիւնն նշան է բարեբե-
րութեան այնք տարւոյ, եւ պատահի մի անգամ՝ի միշ-
ջոցի երից կամ չորից ամաց :

12. Ճառներն՝ որ են հին գերեզմանատունք սառ-
բերկրեայք :

13. Աղոցման ծառն Եսայի մարգարէի, եւ նորին
գերեզմանն :

14. Սուրբ Համբարձման լեառն Զիթենեաց, ուր
երկիցս՝ի տարւոյ պատարագ մատուցանի,՝ի Տնտեսի
կիւրակէի եւ՝ի տօնի Համբարձման :

15. Սրբոյ Դաղարու գերեզմանն :

16. Քրիստոսի նստեալ տեղին, ուր Մարիամ եւ
Մարթա ընդ առաջ գնացին :

17. Սամփսոնի աղբիւրն :

18. Արիմելեքայ՝ վաթսուն եւ ութ տարի ննջեալ
տեղին :

19. Կողմայի եւ Դամիանոսի գերեզմանքն, որ է
Եկեղեցի Յունաց :

20. Խաչավանքն՝ Յունաց :

21. Փիլիպպոսի աղրիւրն՝ Հայոց :
22. Սուրբ Յովհաննու կարապետի ծննդեան տեղին
եւ վանքն՝ Լատինաց եւ նորին Անապատն :
23. Սուրբ Եղիայի վանքն՝ Յունաց :
24. Եւ Ռաքելի Գերեզմանն՝ Հրէից :
-

Բեթղեհէմ քաղաքն, ուր է մեծակառոյց եւ սիւնա
զարդ Եկեղեցի, եւ 'ի մեջ նորա Ս. Այրն (մաղարայն),
ուր ծնաւ Քրիստոս Տէրն մեր Փրկիչն աշխարհի. եւ
է 'ի ձեռս Հայոց եւ Յունաց, իսկ Մսուրն՝ որ 'ի նմին
այրի՝ այժմ է Լատինացւոց, անդ է եւ գերեզման
Նախամօրն Եւայի :

Երեքին վանորայքն Հայոց, Յունաց եւ Լատինաց :
Եկեղեցին մեր որ 'ի նմա՝ զարդարեալ է չորս սեղանովք :
Հովուաց տեղին՝ իրը կէս ժամ հեռի 'ի Բեթղեհէմէ
յարեւելս, ուր 'ի ծննդեան Քրիստոսի՝ հրեշտակք
երեւեալ, Փա՛ռք 'ի բարձունս ասացին :

Սուրբ Գէորգայ վանքն՝ Յունաց :

Հայր Սարայի վանքն՝ Յունաց :

Ի սուրբ Երուսաղէմէ հեռի եղեալ Տեղին :

Սուրբ Գետն Յորդանան՝ Երկուասան ժամ :

Քրիստոսի Փորձութեան լեառն եւ Երիքով՝ վեց
ժամ :

Սուրբ Նաղարէթ եւ լեառն Թափոր՝ Երեսուն ժամ :

Քրիստոսի հաց բաղմացուցեալ տեղին եւ Տիբերական ծովն՝ երեսուն եւ վեց ժամ։

Յոպպէ (Եաֆա)՝ երկոտասան ժամ, ուր է սուրբ Նիկողայոսի վանքն Հայոց։

Ուշմլէ՝ ինն ժամ, յորում է սուրբ Գէորգայ վանքն Հայոց։

Գոն թէպէտ եւ այլ ուխտատեղիք՝ թէ ՚ի ներքս եւ թէ արտաքս սրբոյ քաղաքիս Երուսաղէմի, բայց աստ միայն գլխաւորքն եւ երեւելիքն յիշեցան, որոց ամենեցուն շնորհիւ՝ տեսութեան եւ երկրպագութեան, եւ հուսկ յետոյ վերնոյն Երուսաղէմի եւ երկնից արքայութեանն ժառանգութեան եւ լուսոյ երեսացն իւրոց վայելման, զամենայն հաւատսոյեալս անուան իւրոյ Տէր Յիսուս արժանիս արասցէ. որում փառք եւ երկրպագութիւն յաւիտեանս. ամէն։

[10.000]

400

11

A II
105773

Ճեվապ էթտի Մէրիէմ անէ ,
Պիլմէմ տէտի պէն տահա էր ,
Վէ նէ վագլթ քի ֆէհմ էթտի ,
Քէլամուլլահ էնտի անէ :

Կէօբտէ երտըզ իզհար օլտու ,
Մոկ շէհրինէ մալիւմ օլտու ,
Կիւն տօղուշու թարաֆընտէն
Խւչ ալիմլէր բահի օլտու :

Զօդ ձէմիէթլէ կէլտիլէր ,
Երտըզ նըշան թութտուլէր ,
Հասրէթլէրնէ գավուշտուլէր ,
Ազիմ փէշիէշ տէ սունտուլէր :

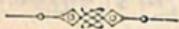
Միւրապլէրնէ քի էրտիլէր ,
Սէճտէ գըլուալ շիւքը էթտիլէր .
Ոիզտէ միւրատ ալասընըզ .
Մէվլուա եէրին կէօբէսինիզ :

Ի՞ն .

Սուրբ Աստուածածին իւզերինէ :

Վալիտէ Սուլթանըն շիրին կիւշ իտին ,
Միւտէմ զինտէ կիւշի Մարիամ անէնին ,
Ճիհանէ կէլմէմիշ պէօյլէ պիր վէլի ,
Մէլքտէ եօդ էշի Մարիամ անէնին :
Ջաղելէթլէ տօղտու ասրլի զաթի ,
Ալէմէ եէթիշիւր չոդ միւճիւղաթի ,

Մէվլայէ խուստ կէչէր հէփ շէֆա'աթի ,
 Պիր տախի եօդ էշի Մարիամ' անէնին =
Տէրունինտէ հիշ սէրքէշիք կէօրմէտի ,
 Նամաղըն սատրինտէ թաշրա սալմատի ,
 Քետպիս սէօղիւ տիհանինէ ալմատի ,
 Միւմինլիքտէ էշի Մարիամ' անէնին
Աէրունի տէր Խիւտա տիւնեայը տիւզտի ,
 Զար նէսի ինձիլտէ մանասըն եաղտի ,
 Օմուղ իւչ երւ ֆանի ձիհանտէ կէզտի ,
 Ալթմըշ իւչ երւ եաշը Մարիամ' անէնին =
Աազար գըլ սէն պիտէ եա պիքիր անէ ,
 Ոէն միւպարէքտին նիսվանլէր իշինտէ ,
 Շէֆա'աթ էյլէ Աէսիհ էվլատընէ ,
 Սէճտէ գըլան իշիւն աղիղ Թիւրպալէնէ :

Ի՞՞.

Տէֆա սուրբ Աստուածածին իւզերինե :

Աստուածածին կոյս Մարիամ' ,
 Աէնսին Էֆէնտիմ' տօղուրան ,
 Կիւնահքեարլէրի գայըրան ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ' :
Աւազանտան արդար տօղուռմ' ,
 Կիւնահ իշինտէ զարդ օլտում' ,
 Պէն աէրմանի սէնտէն պուլուռմ' ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ' :